

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA HROU - S PŘÍRODOU“

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A MATEŘSKÁ ŠKOLA CHORYNĚ,
OKRES VSETÍN, PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE**

Účinnost od 1. 9. 2022

Mgr. Blanka Palátová, ředitelka školy

Razítko:

OBSAH:

OBSAH:

1. NÁZEV PROGRAMU	4
1.1. Předkladatel	4
1.2. Zřizovatel	4
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Umístění, úplnost	5
2.2. Historie školy	5
2.3. Podmínky školy	6
2.4. Dlouhodobé projekty	8
2.5. Spolupráce	10
2.6. Charakteristika pedagogického sboru	11
2.7. Charakteristika žáků	11
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
3.1. Zaměření školy, priority	12
3.2. Obecné cíle	15
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	16
3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.4.1. Péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	21
3.4.2. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, žáků s OMJ.....	23
3.4.3. Vzdělávání žáků nadaných	23
3.4.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	25
4. UČEBNÍ PLÁN	27
4.1. Systém výuky	27
4.2. Poznámky k vyučovacím předmětům ŠVP	27
4.3. Skladba vyučovacích předmětů	28
4.4. Průřezová témata	29

4.5.	Učební plán – 1. stupeň ZŠ.....	30
4.6.	Poznámky k učebnímu plánu	31
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH OBLASTÍ – OSNOVY.....	33
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace	34
5.1.1.	Český jazyk	36
5.1.2.	Anglický jazyk	51
5.2.	Matematika a její aplikace	67
5.2.1.	Matematika	68
5.3.	Člověk a jeho svět	80
5.3.1.	Prvouka	86
5.3.2.	Přírodověda	92
5.3.3.	Vlastivěda	97
5.4.	Člověk a svět práce	100
5.4.1.	Pracovní činnosti	102
5.5.	Člověk a zdraví	113
5.5.1.	Tělesná výchova	115
5.6.	Umění a kultura	135
5.6.1.	Hudební výchova	137
5.6.2.	Výtvarná výchova	145
5.7.	Informatika.....	150
6.	HODNOCENÍ ŽÁKU A AUTOEVALUACE ŠKOLY	159
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	159
6.2.	Autoevaluace školy	159
7.	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	162
	Přílohy	

1. NÁZEV PROGRAMU

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTIVAČNÍ NÁZEV

„ŠKOLA HROU – S PŘÍRODOU“

1.1. PŘEDKLADATEL:

NÁZEV ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Choryně, okres Vsetín, příspěvková organizace

ADRESA, KONTAKTY

Choryně 116, 756 42, Choryně

tel.: 571636161, 571636120,

e-mail, webové stránky: zschoryne@tiscali.cz, www.zschoryne.cz

**ŘEDITELKA ŠKOLY a
KOORDINÁTOR ŠVP**

Mgr. Blanka Palátová

**PRÁVNÍ FORMA
IČO**

příspěvková organizace

70939756

1. 2. ZŘIZOVATEL:

Obec Choryně

Choryně 200, 756 42, Choryně, tel.: 571636070, fax: 571 619 729,

e-mail: podatelna@obec-choryne.cz, www.obec-choryne.cz

**ZAŘAZENÍ DO SÍTĚ
ŠKOL - IZO**

20. 3. 1996

600 149 871

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. UMÍSTĚNÍ, ÚPLNOST

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Umístění školy

Škola leží v obci Choryně vzdálené 7km od města Valašské Meziříčí. (Dopravní spojení s městem je velmi dobré.) Ve vesnici žije kolem 800 obyvatel. Obec je obklopena lužními lesy, v těsné blízkosti školy protéká potok Patevník, dále říčka Juhyně, která se zde vlévá do řeky Bečvy. V blízkém okolí školy se nalézá PP Choryňská stráž, která je ukázkou přirozené regenerace původního dubového lesa s typickou květenou a teplomilným společenstvem. Další z významných lokalit, PR Choryňský mokřad (vzdálen asi 3 km od školní budovy) je regionálně významným mokřadním společenstvem.

Úplnost a velikost školy

Základní škola v Choryni je málotřídní škola jen pro 1. stupeň. Žáci jsou rozděleni do tří tříd: V I. třídě - 1. a 2. ročník, ve II. třídě - 3. ročník a ve III. třídě - 4. a 5. ročník.

Škola sdružuje:

ZÁKLADNÍ ŠKOLU	IZO 102 768 102	kapacita 50 žáků
MATEŘSKOU ŠKOLU	IZO 107 633 787	kapacita 33 dětí
ŠKOLNÍ DRUŽINU	IZO 150 067 381	kapacita 40 žáků
ŠKOLNÍ JÍDELNU	IZO 103 092 986	kapacita 83 stravovaných

2.2. HISTORIE ŠKOLY

2.2. HISTORIE ŠKOLY

První zmínky o školství v Choryni pochází již z roku 1429. Jako kdekoliv jinde bylo součástí církevní správy, zde farnosti Kelč. Nejstarší zpráva o vyučování ve škole v Choryni pochází z roku 1771, kdy byla prováděna visitace duchovní správy a školství. Těsně před ustanovením farnosti byl tu školním rektorem Augustin Slámečka, jenž vyučoval v obecní pastoušce a roku 1815 odešel do Branek. Už za jeho učitelování byla roku 1787 postavena nová jednotřídní školní budova. Školu zpočátku navštěvovalo 30 žáků, jejichž počet vzrostl do roku 1832 na 80. Roku 1817 nastoupil jako školní rektor Jakub Seidl. Stará škola, postavená v roce 1787, byla vlhká a málo prostorná a obec proto vybuodovala roku 1884 novou obecní školu na místě bývalé panské palírny č. 52. Roku 1891 byla rozšířena na

2.3. PODMÍNKY ŠKOLY (ke vzdělávání v rámci ŠVP ZV)

na dvoutřídní, když k ní přibyl objekt při klášteře postavený pro první třídu. Také tato budova trpěla vlhkostí a narůstajícím počtu dětí nestačila. Roku 1927 obec koupila 40 arů ze zahrady usedlosti č. 15 a do 1. září 1928 na tomto pozemku postavila novou trojtřídní obecnou školu, která stojí doposud. Současná budova prošla řadou generálních oprav a rekonstrukcí, aby co nejlépe sloužila k výchově a vzdělávání dětí a žáků (např. v roce 1973, později v roce 1978 bylo zavedeno ústřední topení, v roce 2001 byla provedena nová elektroinstalace, vyměněna stará dřevěná okna za plastová, v roce 2018 byl instalován systém nuceného větrání s rekuperací tepla v objektu a v letech 2018 – 2019 byly instalovány nové plynové kotle a došlo k zateplení budovy s barevnou fasádou). Také se v posledních letech upravila zeleň, chodníky okolo budovy a vzniklo nové parkoviště, které zlepšilo bezpečnost v blízkosti školy.

2.3. PODMÍNKY ŠKOLY (podmínky materiální, prostorové, technické, hygienické)

• podmínky materiální

Žáci mají k dispozici učebnice pro ZŠ s pracovními sešity, dobře vybavenou školní knihovnu využívanou často během vyučování. Součástí je knihovna pedagogická s odbornou literaturou, která slouží k přípravě a dalšímu vzdělávání učitelů. Žáci pracují také s výukovým softwarem. Literatura, učebnice, učební pomůcky i výukový software jsou průběžně doplňovány. Pro výuku hudební výchovy se využívají elektronické klávesy, elektrické piáno a dětské hudební nástroje. Výuka výtvarné výchovy a pracovních činností mají dobré materiální zabezpečení. Využíváme a průběžně rozšiřujeme sbírku učebních pomůcek pro výuku prvouky, přírodovědy, vlastivědy (mikroskopy, dalekohledy, lupy, váhy, buzoly, atd). V každé třídě jsou menší koberce pro relaxaci o přestávkách, které jsou využívány také pro skupinovou práci a komunitní kruh. Moderní výškově stavitelné lavice mohou být dle uvážení učitele uspořádány do U, což podporuje partnerský přístup a usnadňuje komunikaci. Na školní zahradě je umístěno tělocvičné nářadí, sloužící k výuce tělesné výchovy a pro potřeby ŠD, dále přírodní prvky „Zahrady poznání“. Od roku 2021 se zahrada pyšní titulem „Přírodní zahrada“ a v roce 2022 získala titul „Živá zahrada“.

ŠD je vybavena interaktivním panelem, DVD přehrávačem, rozkládací pohovkou a kostkami k sezení pro žáky, dále dostatečným množstvím společenských her a stavebnic.

- **podmínky prostorové**

Škola sídlí ve dvoupodlažní budově, v přízemí je mateřská škola, školní jídelna, tělocvična, šatna a WC základní školy. V druhém podlaží jsou umístěny tři třídy, z nichž dvě současně slouží jako místnosti pro školní družinu. Zázemím pro učitele je jen jeden kabinet - ředitelna. Výhodou jsou prostorné chodby - možnost relaxace o přestávkách (pingpongové stoly, stůl na společenské hry). Škola má poměrně velké půdní prostory, prozatím využívány jako skladiště, v budoucnu by mohly sloužit jako místnost pro ŠD a volnočasové aktivity nebo kabinety. Škola je obklopena velkou zahradou s dřevěnými prolézačkami, bazénem, víceúčelovým hřištěm a prvky EVVO. Postupně přeměňujeme školní zahradu na „živou“. V dlouhodobější koncepci bychom chtěli realizovat rekonstrukci „domečku“ a využít ho pro přírodovědnou učebnu a jako prostor pro volnočasové aktivity dětí.

- **podmínky technické**

Počítače ve škole (v PC učebně – II. třídě, ředitelně) jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup k internetu. K výuce jsou využívány také interaktivní tabule či interaktivní panel v každé třídě základní školy, případně mobilní tabletová učebna, notebooky, interaktivní učebnice a další vzdělávací software. K dispozici mají žáci barevnou tiskárnu, digitální kameru a fotoaparát, elektronické čtečky knih, notebooky a tablety, v ředitelně je multifunkční zařízení s tiskárnou, kopírkou a scenerem. Používáme také dva telefonní přístroje. Třídy a ŠD jsou vybaveny CD přehrávači. Na chodbě je instalovaná interaktivní nástěnka Ámos, která je věnovaná prevenci nežádoucího chování a dění ve škole.

- **podmínky hygienické**

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. K odpočinku a relaxaci je žákům k dispozici tělocvična, hřiště s průlezkami, školní zahrada, venkovní posezení před školou, koberce ve třídách. Aktivity ŠD probíhají nejen v místnostech pro družinu, ale také v tělocvičně, na školní zahradě a ve venkovním prostředí.

2.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY

2.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

- Škola se dle zájmu a možností zapojuje do různých dlouhodobějších projektů:
- „**SVĚTOVÁ ŠKOLA**“. Projekt podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě. Žáci se seznamují s různými problémy světa a svým aktivním přístupem se snaží zvolené téma řešit.
- „**ZÁLOŽKA DO KNIHY SPOJUJE ŠKOLY**“ – podporuje čtenářství a přeshraniční spolupráci.
- „**AMOS A POZITIVNÍ KLIMA ŠKOLY**“ – projekt podporuje primární prevenci rizikového chování žáků ZŠ Choryně.
- „**UKLIĎME SVĚT, UKLIĎME ČESKO**“ – cílem kampaně je úklid životního prostředí a šíření osvěty zodpovědného vztahu k přírodě.
- „**72 HODIN**“ – jde o projekt EVVO, kdy dobrovolníci po celém Česku v rámci stanovených tří dnů realizují aktivity, které pomohou druhým, přírodě či okolí.
- „**ŽIVÁ ZAHRADA**“. Vlastní projekt podpořený dotací MŠMT, MŽP, zřizovatelem a sponzory, probíhající ve spolupráci s ČSOP Valašské Meziříčí a ČSOP Choryňská stráž. Projekt je zaměřen na postupnou přeměnu současné zahrady školy na zahradu „živou“ s přírodními prvky a na její využití při výchově a vzdělávání dětí.
- „**ZELENÝ STROM**“. Projekt zaměřený na sběr starého papíru.
- „**ADOPTCE NA DÁLKU**“. Humanitární projekt na podporu vzdělávání chlapce Felixe v Africe. Finančními prostředky ve výši 7200,- Kč podporujeme jeho vzdělávání a základní zdravotní péči. Žáci naší školy se v rámci projektu seznamují s jiným kontinentem, píšou chlapci dopisy, přijímají poštu od něj.

- **„RECYKLOHRANÍ“**. Projekt pod záštitou MŠMT České republiky. Cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů.

- **„ZDRAVÉ ZUBY“**. Tento projekt je zaměřen na prevenci zubních kazů a učí žáky správně pečovat o své zdraví. Jde o program pro zlepšení zubního zdraví populace.

V rámci výuky zařazujeme další vlastní jednodenní, týdenní projekty, např. **„OVOCNÝ DEN“**, **„DEN STROMŮ“**, **„MARTINSKÁ SLAVNOST“**, **„DEN ZEMĚ“**, **„DEN VODY“**, atd.

2.5. SPOLUPRÁCE

2.5. SPOLUPRÁCE S RODIČI ŽÁKŮ A JINÝMI SUBJEKTY

- Škola usiluje o to, aby se rodiče, učitelé i obec stali partnery při výchovně vzdělávacím procesu žáků, snaží se být otevřenou názorům a aktivitám ze strany rodičů. Rodiče se s učiteli pravidelně setkávají na třídních schůzkách, Dnech otevřených dveří a plenárních schůzích. Konzultace s třídním učitelem je možná po předchozí domluvě během celého školního roku. V rámci prevence nežádoucího chování a v případě potřeby mají rodiče také možnost konzultací s výchovným poradcem přímo ve škole. Zákonní zástupci integrovaných žáků mohou řešit výchovu a vzdělávání, včetně problematiky podpůrných opatření, se speciálním pedagogem.
- Spolupráce s rodiči se také rozvíjí při veřejných akcích a volnočasových aktivitách (např. při společných dílnách, akcích EVVO), které škola organizuje. Škola všem zájemcům nabízí k pronájmu tělocvičnu školy a víceúčelové hřiště.
- Od roku 2006 pracuje při základní škole školská rada složená ze zástupců: rodičů, obce a pedagogického sboru. Povinnosti školské rady jsou stanoveny příslušnými ustanoveními školského zákona, především projednává důležité materiály a koncepční směr rozvoje školy.
- Škola úzce spolupracuje s obcí Choryně, s místními organizacemi - mysliveckým a rybářským sdružením, SDH, TJ, ČSOP, Domem pro seniory, dále ve Valašském Meziříčí s PPP a SPC Valašské Meziříčí, SVČ „Domeček“, Městskou knihovnou, Muzeem regionu a v blízkém okolí se Spolkem pro obnovu zámeckého parku Branky, s Lískou Vsetín, SPC Zlín, Kroměříž a Olomouc, Policíí ČR, BESIP, KÚ Zlínského kraje i MÚ Valašské Meziříčí – odbor školství, mládeže a sportu a dalšími – hlavně školami v okolí.

2.6. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

2.6. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Ve škole nyní pracuje devět pedagogů (pět učitelů a čtyři asistenti pedagoga). Kolektiv je věkově mladší (průměr 37 let). Je v zastoupení mužů a žen heterogenní, ale ženy převažují z 78%. Tři učitelé jsou vysokoškolsky vzdělaní v magisterských oborech, jedna učitelka základní školy (vyučující pouze Hv) má bakalářský stupeň VŠ s výjimkou pro aktivního umělce a jeden pedagog si v současné době doplňuje kvalifikaci. Z toho dva pedagogové pracují na zkrácený úvazek. Ve škole působí také výchovný poradce (specializační studium) a speciální pedagog (učitelka MŠ se zaměřením na logopedii + učí hodiny speciální péče). Ve školní družině pracují všichni kvalifikovaní pedagogové.

Pro práci školy považují za důležité, že všichni učitelé a vychovatelé mají snahu doplňovat si své vzdělání - studiem, kurzy DVPP či samostudiem a mají zájem a ochotu podílet se na rozvoji školy. Pedagogové mají ujasněný názor na pedagogickou práci, jasnou představu, kam se jejich práce ubírá a jakých cílů s žáky chtějí dosáhnout.

2.7. CHARAKTERISTIK A ŽÁKŮ

2.7. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Školu navštěvují žáci z obce a okolí. Ve více případech si rodiče i z jiných spádových oblastí (vzhledem k nabízenému prostředí rodinného typu, nabídkou zájmových kroužků, aktivit a integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či nabídkou individuálního vzdělávání) vyberou pro své dítě naši školu a dojíždí. Převážně všichni žáci se stravují ve školní jídelně a navštěvují školní družinu v odpoledních hodinách. Žáci často využívají nabídky zájmových kroužků školy - sportovní, hudební, přírodovědné, počítačové nebo jazykové dle aktuálních možností školy.

3.CHARAKTERISTIK A ŠVP

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY, PRIORITY

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „ŠKOLA HROU – S PŘÍRODOU“ vychází z **Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2016.**

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání do povinného, pravidelného a systematického základního vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit, bádát a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY, PRIORITY

Cílem vzdělávání na naší škole je vychovávat všestranně rozvinutou osobnost, která se dobře uplatní v životě současné společnosti.

Co chceme a kam směřujeme

Chceme žáky učit takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě (tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na učení se zaměřením na praxi), více využívat efektivních metod a forem výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové spolupráci a k vzájemné pomoci.

Snažíme se vytvářet rodinnou, tvůrčí atmosféru, která podporuje fyzické i psychické zdraví i rozvíjení a kultivování vzájemných vztahů.

Naše škola využívá svých specifík, klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání a tím se odlišuje od ostatních škol. Zaměřujeme se především na:

- **Zdravý životní styl**

Po zhodnocení současné situace jsme se rozhodli zaměřit náš program právě na zdravý životní styl s velkým prostorem pro environmentální výchovu. Naplňování cílů napomáhají Plán EVVO a Minimální preventivní program školy (viz. přílohy).

Vysvětlení základních pojmů:

Ekologie - (v původním, užším slova smyslu) je vědní obor zabývající se vzájemnými vztahy mezi organismy a jejich prostředím. Ekologie zkoumá především organizaci a fungování ekosystémů.

Životní prostředí – rozumíme soubor veškerých činitelů, se kterými přichází do styku živý subjekt (organismus, populace, člověk, lidská společnost) a podmínek, kterými je obklopen, tj. vše, co na subjekt přímo či nepřímo působí. Obsah tohoto pojmu se velmi často zužuje na životní prostředí člověka, lidské společnosti. „Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.“

Environmentální výchova (EVVO)

EVVO chápeme jako jedno z hlavních témat, které se prolíná životem celé školy. Práci v EVVO prohlubujeme v přírodovědných předmětech (prvouka, přírodověda, vlastivěda) a dále rozšiřujeme, aplikujeme i do ostatních předmětů, jako je výtvarná výchova, pracovní činnosti, český jazyk s literární výchovou i dalších. Své zájmy v této oblasti může žák rozvíjet účasti na přírodovědných soutěžích, v projektech a při volnočasových aktivitách ve školní družině či zájmových kroužcích. Pečujeme o zookoutek a „živou zahradu“.

- **Environmentální výchova** – je procesem záměrného působení ke změně myšlení, hodnotu orientace a chování jednotlivců i skupin společnosti vedoucí k odpovědnému vztahu k přírodě a šetrnému nakládání s přírodními zdroji.
V praktické pedagogické činnosti jde o dosažení vyváženého souladu nezbytných odborných ekologických poznatků s citovými a smyslovými prožitky, které pomáhají nalézat lásku k přírodě, zvnitřňovat úctu ke všemu životu a zvyšovat úroveň mezilidských vztahů.
Formativní stránka ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty spočívá v utváření environmentálně uvědomělých hodnotových orientací v podobě názorů, postojů a jednání.
- **Informační a komunikační technologie**
Klademe důraz na vzdělávání v oblasti informačních technologií. Škola má dobře vybavenou počítačovou učebnu, k dispozici je žákům deset PC stanic, přenosná učebna s 10 tablety, 5 notebooků, dále dvě interaktivní tabule s dataprojektory, interaktivní panel, T-Box, digitální fotoaparát, multifunkční zařízení, kamera a další moderní digitální pomůcky. Žáci využívají komunikační technologie při výuce (vyhledávají informace a pracují s nimi i s výukovým softwarem, při zájmových činnostech ve školní družině.
- **Výuku cizích jazyků**
Anglický jazyk je ve škole vyučován už od prvního ročníku – 1 hodina týdně zařazena do rozvrhu. Své znalosti a dovednosti mohou rozvíjet také v kroužku Angličtiny.

3.2.OBECNÉ CÍLE ŠKOLY

3.2. OBECNÉ CÍLE ŠKOLY

- Na škole pracuje kvalitní pedagogický sbor, který chápe potřebu osobního růstu a dalšího vzdělávání jako potřebu profesionální práce.
- Pedagogika orientovaná na dítě převažuje ve způsobu vzdělávání na naší škole a respektuje zásady „zdravého učení“.
- Za prioritní ve výchovně vzdělávacím procesu považujeme osvojení klíčových kompetencí žáky.
- Podporujeme osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich sebedůvěru, smysl pro úctu, slušnost a toleranci. Učíme žáky pečovat o vlastní zdraví a o prostředí, ve kterém žijí.
- Nabízíme žákům zájmové aktivity s cílem rozvíjet jejich nadání a umět smysluplně využívat volný čas.
- Řád naší školy je srozumitelným souborem práv a povinností žáků, jejich zákonných zástupců a zaměstnanců školy.
- Škola respektuje potřeby a zájmy rodičů žáků. Realizuje je osobně nebo prostřednictvím školské rady.
- Organizace řízení školy funguje na principech týmové spolupráce. Soustavnost zodpovědného plnění cílů a úkolů pedagogů je základním předpokladem kvalitní pedagogické práce.
- Pro řešení vylepšování školy je zpracována dlouhodobá koncepce.
- Kontrolní mechanismy školy jsou nástrojem budování vzájemné důvěry. Plnění úkolů a cílů je pravidelně vyhodnocováno.

3.3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

3.3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na naší škole není konečná, ale tvoří základ pro další vzdělávání a orientaci v praktickém životě. Jestliže máme uvést konkrétní postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti či pravidla podporující rozvoj klíčových kompetencí na naší škole, uvádíme tabulku s řadou příkladů:

- Zadáváme žákům problémové úlohy co nejvíce z praktického života, které předpokládají identifikování problému a nalezení vhodného řešení.
- Využíváme problémových úloh obsažených v testech, Matematickém klokanovi, Pangei, v zadávání olympiád.
- Využíváme metod dramatické výchovy k řešení konfliktních situací.
- Realizujeme projekty, kde je podstatou řešení problému.
- Vedeme žáky k aktivitě při řešení problému, k vyslechnutí názoru druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje, argumentaci, k pomoci druhým.
- K problémům se vyjadřujeme v obecním zpravodaji, ve školním časopise Choryňáček.
- Vedeme žáky k samostatnosti při řešení problému (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit).
- Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem.
- Podle svých schopností vedeme žáky k zapojování se do různých soutěží.
- Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů - ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit, užívat.
- Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky, děti z MŠ, seniory i veřejnost obce.
- Žáci jsou vedeni k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
- Žáci prezentují svou činnost na projektech.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně.
- Vytváříme pravidla partnerské komunikace mezi žáky a pedagogy, žáky mezi sebou a žáky s veřejností.
- Učíme diskutovat podle pravidel.
- V dramatických chvílích učíme žáky dalším prostředkům komunikace neverbální.
- Využíváme pravidelně komunitní kruh k vyjádření zkušeností, názorů, otázek, informací, k řešení problémů.
- Učíme žáky obhajovat svůj názor i naslouchat názorům druhých.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídě, mezi třídami i s dětmi MŠ při běžných činnostech i projektech.
- Podporujeme komunikaci s jinými školami (spolupracujeme s okolními školami, mezinárodní školou).
- Organizujeme projekty a aktivity, na kterých spolupracují žáci z různých ročníků a tříd.
- Ke komunikaci využíváme i obecní zpravodaj a nástěnku.
- Žáci se podílejí na zpracování záznamů a dokumentace ze školního života.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a vedeme děti ke spolupráci.
- Zadáváme žákům úkoly, při kterých musí komunikovat s druhými lidmi různými formami (ústně, písemně, e-mailem, telefonicky).
- Realizujeme výstavy, vystoupení žáků ve škole, pro děti MŠ, pro důchodce, rodiče a veřejnost k různým vhodným příležitostem.
- Jednání s rodiči vedeme při třídních schůzkách, plenární schůzi, v průběhu roku v předem domluvených hodinách, s rodiči integrovaných žáků pravidelně v kratších domluvených časových intervalech.
- Zveme rodiče do výuky, na různé školní akce.
- Spolupracujeme se studenty PedF VŠ, SPgŠ – umožňujeme praxi, vítáme i širokou veřejnost se zájmem o naši školu.
- Příspěvky ze školy prezentujeme na nástěnce obce, v obecním zpravodaji, ve školním časopise Choryňáček, www stránkách školy, zajímavé akce v regionálním tisku.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Snažíme se o pozitivní školní i třídní klima (i s podporou projektů – prevence nežádoucího chování).
- Vyvozujeme na praktických úkolech.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
- Žáky vedeme k respektování pravidel slušného chování, k sestavení a dodržování školního řádu.
- Realizujeme vlastní projekty – vytváříme a realizujeme je pro skupiny žáků.
- Využíváme metod dramatické výchovy k sociálnímu učení.
- Učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině.
- Se žáky reflektujeme své sociální a personální dovednosti.
- Umožňujeme žákům poznat v sobě dobré stránky, hodnoty.
- Využíváme příležitosti k multikulturní výchově.
- Vedeme žáky ke kladným vztahům k integrovaným spolužákům, postiženým lidem vůbec (postižení spolužáci, akce „Světluška“).
- Seznamujeme i rodiče se školním řádem, zdokonalujeme jej z hlediska práv a povinností žáků, rodičů, pedagogů i dalších pracovníků školy.
- Při konzultacích s rodiči se vyjadřujeme i k sociálním dovednostem žáků.

KOMPETENCE OBČENSKÉ

- Ve třídě si žáci společně stanovují pravidla chování.
- Školní řád navazuje na pravidla stanovená ve třídách.
- Ve škole jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, náboženské, sociální).
- Důraz je kladen na environmentální výchovu.
- Žáky vedeme k třídění odpadu.
- Při „Dni jazyků“ se žáci seznamují s kulturou jiných národů.
- Pracujeme se „Slabikářem dětských práv“.
- Vedeme žáky k tomu, aby se chovali zodpovědně nejen ve škole, ale i mimo ni.
- Kompetence rozvíjíme projektem „Světová škola“.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
- Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, možnostmi jejich budoucího uplatnění.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti ve výuce i nabídkou zájmových kroužků.
- Řada pracovních činností je zařazena zábavnou formou v plánu EVVO a Plánu ŠD.

3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření:

- 1) Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.
- 2) Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.
- 3) Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
  - § 16 odst. 1 školského zákona.
  - § 16 odst. 3 školského zákona.
  - § 16 odst. 2 školského zákona.

Odborná pracoviště, s kterými úzce spolupracuje naše zařízení:

Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání ped. pracovníků Zlín Křižná 782 757 01 VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ	SPC pro sluchově postižené Kosmonautů 4 779 00 OLOMOUC
---	--

SPC Kroměříž F. Vančury 3695 767 01 KROMĚŘÍŽ	SPC Zlín Lazy VI 3695 760 01 ZLÍN
--	---

3.4.1.

PÉČE O ŽÁKY S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

3.4.1. PÉČE O ŽÁKY S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

Ve škole mohou být integrováni:

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro žáky s PO 1. stupně sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce plán pedagogické podpory (dále jen PLPP). PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností a vyhodnocení poskytnutých podpůrných opatření. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Žáci s PO 2. – 5. stupně mohou být ve škole individuálně integrováni dle doporučení příslušného ŠPZ, vzdělávání většinou probíhá podle zpracovaného IVP na daný školní rok.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV (Příloha).

V současné době naše škola není bezbariérová. Nebráníme se případné úpravě budovy pro žáky imobilní.

Žáci se závažnými poruchami řeči, sluchu, zraku a žáci souběžně postižení více vadami

Jsme připraveni nabídnout individuální odbornou péči žákům, u kterých se vyskytují vady výslovnosti. Na škole funguje logopedický kroužek, spolupracujeme s rodiči, kterým speciální pedagog doporučuje vhodná cvičení, metody a postupy, také s SPC pro vady řeči ve Valašském Meziříčí.

U zrakově či sluchově postižených žáků a žáků postižených souběžně více vadami spolupracujeme s odborníky SPC, jsme schopni žákům zajistit podpůrná opatření a vhodné kompenzační pomůcky.

Žáci s vývojovými poruchami učení a chování

Charakteristické je, že většinou nepodávají školní výkony odpovídající jejich rozumové úrovni. Nejčastěji se vyskytují tyto poruchy: dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dyskalkulie. Většinou se nejedná o jeden druh poruchy, symptomy vykazují v průběhu trvání různou intenzitou. Vzdělávací proces se u žáků se SPU obsahově neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků, rozdíl je v použitých metodách a individuálním přístupu (dle doporučení školského poradenského zařízení).

Péče o žáky s VPU a VPCH zahrnuje tyto oblasti

- pedagogická diagnostika
- spolupráce s PPP a rodiči
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu (na doporučení PPP)
- individuální přístup
- nákup a užívání kompenzačních pomůcek
- individuální péče (doučování, pedagogická intervence, individuální hodiny speciální péče)

Žáci s poruchami chování (ADHD, autismus...)

Tito žáci jsou vzděláváni v běžných třídních kolektivech. Poruchy bývají často provázeny hyperaktivitou, poruchami koncentrace, impulsivností). Žákům vyhovuje časté střídání činností, individuální přístup. Třídní učitel musí velmi úzce spolupracovat s ostatními učiteli, rodiči, popřípadě dalšími odborníky ze ŠPZ. Více informací o kurikulu vytvořeném pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními obsahují Přílohy našeho školního vzdělávacího programu.

Problematiku žáků s VPU a VPCH koordinuje výchovný poradce.

3.4.2. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

3.4.2. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM, ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ)

Žáky z kulturně odlišného prostředí i žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ) se snažíme začlenit do třídních kolektivů, jsme si vědomi odlišností a vlivů, které mohou na chování a vzdělávání žáka mít, doplňujeme jejich znalosti českého jazyka a uvádíme je do kulturních zvyklostí naší kultury. Zároveň podporujeme jejich vlastní identitu, tradice, historii, jazyk...

Usilujeme o blízké seznámení se situací v rodině žáka, abychom mohli vycházet z jeho individuálních potřeb. Volíme vhodné přístupy a metody práce se žáky, kteří přicházejí z rodin sociálně slabších nebo rodin s odlišným mateřským jazykem. Snažíme se jim nabídnout široký výběr volnočasových aktivit, kroužků a školních akcí, využíváme vlastní knihovny a přístupu žáků k Internetu. Spolupracujeme v tomto ohledu i s jinými institucemi (Pedagogicko-psychologická poradna, Středisko výchovné péče...), ale i odborníky – speciálními pedagogy, etopedy. Jsme v kontaktu i se sociálním odborem Valašské Meziříčí (OSPOD).

3.4.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH

3.4.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH

Nadaní a mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby. Škola na ně musí reagovat a vytvářet podmínky pro vzdělávání těchto žáků.

1. Vyhledávání nadaných žáků

Identifikace nadaných a talentovaných žáků probíhá ve spolupráci třídního učitele, učitele jednotlivých předmětů, výchovného poradce, metodika prevence a rodičů. U mimořádně nadaných žáků spolupracujeme s psychology v síti PPP.

2. Aktivity pro nadané žáky

a) oblast edukační – sociální, poznávací a rozumová

- individualizace ve vzdělávání

- zvýšená motivace, dostatečné množství podnětů, pověření vedením skupinky
- umožnění účasti na činnostech stimulujících další rozvoj – individuální práce
- rychlejší postup v učení
- výběr rozšiřujících a podpůrných materiálů
- poskytování určité volnosti v rozhodování, jak využít ušetřený čas
- stanovení vlastních cílů
- volitelné předměty a kroužky
- účast na přehlídkách, soutěžích, olympiádách

b) oblast umělecká

- nabídka volnočasových aktivit – kroužky s určitým zaměřením
- možnost veřejné prezentace – veřejná vystoupení, výstava prací
- účast na soutěžích a přehlídkách

c) oblast sportovní

- sportovní aktivity, soutěže, reprezentace školy
- kroužky, nepovinné předměty
- volitelné předměty

Metody, formy práce, činnosti doporučené pro práci s nadanými žáky:

- otevřené úkoly
- tvořivé úkoly
- diskuse
- prezentace
- práce s informacemi
- problémové úkoly
- kreativní čtení, psaní
- argumentace
- projekty a projektové dny

- hra, drama, simulace
- reflexe, sebehodnocení
- rozšiřování a obohacování učiva

3. Možnosti ocenění nadaných žáků

- návrhy na ocenění
- pamětní listy
- pochvaly na vysvědčení
- zveřejnění jmen úspěšných žáků – regionální tisk, nástěnky
- prezentace na webových stránkách školy, v časopise Choryňáček, v Choryňském zpravodaji

3.4.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

3.4.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mimořádně nadaný žák – jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.

Vnější projevy nadaných žáků, začlenění do třídních kolektivů

Nadaní žáci se mohou projevovat jako:

- a) **bezproblémoví** – umí se uplatnit, přizpůsobit se požadavkům, využít a rozvíjet své schopnosti, mají výborné výsledky
- b) **problémoví** – nekonformní, mívají problémy s vrstevníky i autoritami, nechtějí se smířit s nedokonalostí, nespravedlností, vnímají svou odlišnost jako zápor, stahují se, trpí pocity méněcennosti nebo snahou ukázat svou nadřazenost, bývají osamoceni. Důležité je, aby učitel rozpoznal signály, které mohou ukazovat na to, že obtížně zvladatelné dítě se vlastně nudí, jeho postoje k učitelům a žákům bývají často velmi kritické.

Nadaní a velmi talentovaní žáci jsou v naší škole vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat a tolerovat.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. SYSTÉM VÝUKY

4.2. POZNÁMKY K VYUČOVACÍM PŘEDMĚTUM ŠVP

Učební plán pro 1.- 5. ročník s časovou dotací vyučovacích předmětů UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. SYSTÉM VÝUKY

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 5. postupném ročníku ZŠ. ŠVP (RVP) rozlišuje tři vzdělávací období: 1. období zahrnuje 1. – 3. ročník, 2. období 4. – 5. ročník, 3. období 6. – 9. ročník. ŠVP vymezuje jako závazný výstup očekávané kompetence 2. a 3. období. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (pro dané vzdělávací období). Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k žádanému efektu. Použité formy a metody by měly v žácích vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti žáka a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.2. POZNÁMKY K VYUČOVACÍM PŘEDMĚTŮM ŠVP

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytčené vzdělávací priority. ŠVP rozlišuje vzdělávací předměty: závazné a nepovinné.

4.3. SKLADBA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

4.3. SKLADBA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTU

SKLADBA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP

A) Závazné vyučovací předměty

Český jazyk	Čj	Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk	Aj	Jazyk a jazyková komunikace
Matematika	M	Matematika a její aplikace
Informatika	I	Informační a komunikační technologie
Prvouka	Prv	Člověk a jeho svět
Přírodověda	Př	Člověk a jeho svět
Vlastivěda	Vl	Člověk a jeho svět
Hudební výchova	Hv	Umění a kultura
Výtvarná výchova	Vv	Umění a kultura
Tělesná výchova	Tv	Člověk a zdraví
Pracovní činnosti	Pč	Člověk a svět práce

B) Nepovinné vyučovací předměty (dle možností a nabídky)

Náboženství	Náb
Sborový zpěv	Sz

4.4. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

4.4. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata (uvedená v RVP ZV) tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa.

Patří sem:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují jejich vzájemné propojení. Do jednotlivých ročníků jsou zapracovány do osnov vyučovacích předmětů, také realizovány samostatnými projekty.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

4.5. UČEBNÍ PLÁN

4.5. UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ

(platný od školního roku 2007/2008)

PŘEDMĚT	ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk		7+1	7+2	7+1	6	6+1
Cizí jazyk		+1	+1	3	3	3
Matematika		4	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika		-	-	+1	1	1
Prvouka		2	2	1+2	-	-
Vlastivěda		-	-	-	1+1	2
Přírodověda	-	-	-	2	1+1	
Hudební výchova		1	1	1	1	1
Výtvarná výchova		1	1	1	2	2
Tělesná výchova		2	2	2	2	2
Pracovní činnosti		1	1	1	1	1
Týdenní dotace		20	22	25	25	26
z toho disponibilní časová dotace + (celkem 16 hodin)		2	4	5	2	3

Součet vyučovacích hodin celkem na 1. stupni ZŠ: 118

4.6. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.6. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- Disponibilní časová dotace je využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí, především na priority ŠVP: člověk a jeho svět, jazyk a jazykovou komunikaci, informační a komunikační technologie a matematiku a její aplikace.
- Povinná plavecká výuka je zařazena do druhého a třetího ročníku.
- Anglický jazyk je součástí povinné výuky od 1. ročníku s časovou dotací v 1. ročníku – 1 h týdně, 1 h ve 2. ročníku, po 3 h ve 3.- 5. ročníku.
- Informatika je vyučována ve 3. – 5. ročníku – 1 h týdně (posílena jednou disponibilní hodinou ve 3. ročníku).
- Dramatická výchova není zařazena samostatně, je ale začleňována do jednotlivých vzdělávacích oblastí (především Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura).
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována vyučovacím předmětem prvouka v 1.- 3. ročníku a vyučovacími předměty přírodověda a vlastivěda ve 4. a 5. ročníku. Čtyři disponibilní hodiny jsou využity ve 3. až 5. ročníku na posílení prvouky, přírodovědy a vlastivědy, také například na přípravu a realizaci projektů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
- Jednou ze vzdělávacích forem vhodných pro osvojení klíčových kompetencí žáky jsou právě také projektové dny, týdny. Projektové dny jsou zakomponovány do měsíčních plánů práce školy (v průměru 1x měsíčně) tak, aby byla respektována časová dotace v jednotlivých ročnících dle týdenního rozvrhu.
- Dopravní výchova je včleňována především do vzdělávání v předmětech prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy (viz. Dodatek č.1).

- Za přípravu a realizaci konkrétních projektů jsou zodpovědění určení vyučující.
- Za součást učebního plánu školy jsou považovány i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj. akce), které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast ve sportovních a předmětových soutěžích, účast ve státních a mezinárodních projektech a také volnočasové aktivity organizované školou - školní družinou včetně víkendových pobytů, které příležitostně škola pořádá.
- Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku (2. období) stanovují **závaznou úroveň** výstupů v učebních osnovách v ŠVP.
- Očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) stanovují jen **orientační (nezávaznou) úroveň** a při formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP.
- **Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření** jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru (viz. Příloha).

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH OBLASTÍ - OSNOVY

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH OBLASTÍ – OSNOVY

Pro každý vyučovací předmět učebního plánu jsou zpracovány učební osnovy ve složení:
Charakteristika vzdělávací oblasti, očekávané výstupy v 1. a 2. období, konkretizovaný výstup a konkretizované učivo v ŠVP, průřezová témata a mezipředmětové vztahy.

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

- český jazyk
- anglický jazyk

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

- matematika

5.3. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

- prvouka
- přírodověda
- vlastivěda

5.4. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- pracovní činnosti

5.5. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- tělesná výchova

5.6. UMĚNÍ A KULTURA

- hudební výchova
- výtvarná výchova

5.7. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- informatika

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a Anglický jazyk**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk (a literatura)** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, která ve ŠVP není zařazena jako samostatný vyučovací předmět, ale je často zařazována právě do hodin čtení a literární výchovy.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodních projektech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
- *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
- *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
- *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
- *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
- *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti*

Učivo

- **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost*
- *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
- *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
- *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
- *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
- *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
- *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí*
- *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
- *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
- *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
- **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*

- *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Učivo

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Český jazyk - jazyková výchova

1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.	Zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká.	Tvary písmen – velké, malé, tiskací, psací.	OSV – osobnostní rozvoj - schopnosti poznávání, paměti a soustředění.	PV, VV
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat. Umí skládat slabiky, slova. Čte slabiky, slova.	Hláskosloví. Slabika – otevřená, zavřená Stavba slov, nauka o slově. Čtení písmen, slov.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – zrak, sluch, hmat, cvičení paměti	VV

Český jazyk - komunikační a slohová výchova
1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Žák porozumí mluveným nebo písemným pokynům přiměřené složitosti.	Rozumí mluveným a jednoduchým písemným pokynům.	Čtení s porozuměním. Pozorné čtení. Orientace v textu. Komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – řešení samostatných úkolů, tiché čtení. OSV - sociální rozvoj – komunikace.	
V krátkých mluvených projevech žák správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací.	Artikulační cvičení Nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání. Technika čtení.	OSV - sociální rozvoj – mezilidské vztahy – využití pohádkových textů – „dobro x zlo“; využití prvků dramatické výchovy.	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Dokáže správně pozdravit a rozloučit se, rozlišuje mezi tykáním a vykáním	Rozhovor	OSV - sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
Žák zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.	Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní.	Průprava na psaní. Uvolňování ruky.	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena	VV
Žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Rozlišuje psací a tiskací písmena. Umí napsat psací písmena velké a malé abecedy. Umí napsat správně slabiky, jednoduchá slova a jednoduché věty. Žák umí přepsat, opsat, napsat podle diktátu.	Nácvik plynulého psacího pohybu. Nácvik sebekontroly. Odstraňování individuálních nedostatků v písemném projevu.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita VDO – občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Prvouka Matematika a její aplik.
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Je schopen vyprávět jednoduchý děj podle obrázků.	Řádek, sloupec. Pojmy – nad, za , před, vlevo, vpravo, nahore, dole.	OSV – rozvíjení základních dovedností, dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti.	VV – doplnění textu obrázkem

Český jazyk - literární výchova
1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Naučí se z paměti básničku (min.4 verše), dokáže básničku recitovat.	Reprodukce textu. Přednes básně nebo úryvku prózy. Poslech. Rytmická říkadla, Rozpočítadla.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita Med.V – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – práce s dětskými časopisy	Hudební výchova
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Dokáže dramatizovat jednoduchý text. Reprodukce obsah známých pohádek a příběhů.	Volná reprodukce textu. Dramatizace pohádky, povídky nebo básně. Vyprávění.	EV – vztah člověka k prostředí.	VV
Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Po přečtení textu k němu dokáže na vhodnou ilustraci.	Vyprávění Ilustrace, výtvarný doprovod.	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	VV, PV
Rozlišuje vyjadřování ve verších	Najde jednoduché rýmy.	Rým.		
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Dokáže v pohádce najít představitele dobra a zla. Rozumí jednoduchým literárním pojmům. (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis)	Formy – hádanka, říkadlo, rozpočítadlo, básnička, pohádka) Kniha, časopis	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	

Český jazyk - komunikační a slohová výchova 2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduchá slova a krátké věty.	Čtení s porozuměním. Plynulé čtení jednoduchých textů.		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování. Dodržuje posloupnost děje na základě pozorování. Nepřerušuje hovořícího. Dokáže vyjádřit svá přání. Rozumí jednoduchým gestům.	Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů. Zdvořilostní obraty.	OSV –osobnostní rozvoj –rozvoj schopnosti poznávání OSV – kooperace – navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu	Prvouka
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Vyslovuje věty se správným dýcháním a přízvukem. Opravuje svoji nedbalou nebo nesprávnou výslovnost je-li na ni upozorněn.	Správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace		
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Tvoří věty podle zadání. Učí se tvořit otázky a odpovídat slovy i gesty.	Členění jazykového projevu	OSV - sociální výchova –sociální rozvoj - komunikace	Prvouka
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Dodržuje hygienické návyky správného psaní.	Psaní – hygienické návyky	OSV – osobnostní rozvoj	
Píše správně tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.				
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Píše správně krátké diktované texty. Opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě.	Opis, přepis. Plynulý a úhledný písemný projev.		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Žák je schopen přiřadit text k obrázku.	Vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	OSV –osobnostní rozvoj –rozvoj schopnosti poznávání, kreativita	

Český jazyk - jazyková výchova

2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách. Vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy.	Hláskosloví, stavba slov, nauka o slově. Abeceda	OSV – sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	Rozlišuje a vytváří slova nadřazená, podřazená a souřadná. Tvoří opozita.	Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	OSV – sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu.	Třídění slov. Seznamování se s některými slovními druhy.	OSV – sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen, osob a zvířat.	Vlastní jména osob a zvířat.	EV – vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí	Prvouka
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, sloves.	Nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru. (podstatná jména a slovesa)	Význam slov. Mluvený projev.		Prvouka
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Umí spojit dvojice slov spojkami (a,i). Řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl. Umí spojit jednoduché věty spojkami. Používá další spojovací výrazy.	Věta a souvětí. Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy.		
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací. Za větou píše správné znaménko.	Druhy vět		
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	Orientuje se v rozdělení hlásek. Píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.	Tvrdé a měkké souhlásky.		
Odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, ú/ů, bě,	Správně píše a vyslovuje slabiky dě, tě ně – di, ti, ni – dy ty ny.	Písmeno ě ve slovech		

pě, vě, mě – mimo morfologický šev				
Odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování.	Píše velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen.	Vlastní jména osob a zvířat. Velká písmena na začátku věty.		

Český jazyk - literární výchova 2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. Vztahy
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Přechází k plynulému čtení textu bez slabikování. Užívá správný slovní přízvuk. Čte s porozuměním nahlas i potichu. Dokáže se naučit básně přiměřenou věku a vyprávět pohádku podle osnovy.	Plynulé čtení jednoduchých textů . Slovní přízvuk. Čtení hlasité a tiché. Přednes, vyprávění.	OSV – osobnostní rozvoj -sebepoznání OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj slovní zásoby	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Umí naslouchat textu. Všimá si spojitosti textu s ilustrací. Rozlišuje dobro a zlo, kladné a záporné postavy.	Soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy. Líčení atmosféry příběhu. Text a ilustrace.	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy - (využití pohádkových textů – dobro a zlo, využití prvků dramatické výchovy)	Výtvarná výchova Pracovní výchova Hudební výchova
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	Rozlišuje prózu a verše. Najde jednoduché rýmy.	Básně, verš, rým.		
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Dokáže v textu najít hlavní a vedlejší postavy. Rozlišuje reálné postavy od pohádkových bytostí. Rozumí jednoduchým literárním pojmům. (Básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, film.)	Pohádka	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy. Recituje básně. Čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich.	Volná reprodukce textu. Dramatizace pohádky, povídky nebo básně. Individuální četba.	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita EV – vztah člověk a k prostředí – čtení pohádek a povídek o přírodě.	Prvouka

Český jazyk – 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · určí věty a souvětí · spojuje věty, doplňuje souvětí · vyhledává základní skladební dvojice ve větě jednoduché · třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná · rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik · vyslovuje slova se správným přízvukem · pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních · určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky · skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední · uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek · určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím · procvičuje slovosled · vybírá vhodné prostředky · sestaví nadpis a člení projev · pojmenovává předměty a děje · tvoří otázky · vypravuje podle obrázků · popisuje ústně i písemně jednoduché 	<p>Mluvnice:</p> <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>věta a jednoduchá a její stavba</p> <p>základní skladební dvojice nauka o slově – slovo a skutečnost,</p> <p>synonyma, opozita, slova příbuzná hláskosloví</p> <p>stavba slova</p> <p>vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z</p> <p>slovní druhy – ohebné, neohebné</p> <p>podstatná jména</p> <p>vlastní jména měst, vesnic, hor a řek</p> <p>slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování</p> <p>Sloh: stylizace a kompozice</p> <p>jazykové prostředky</p> <p>členění jazykového projevu</p> <p>souvislé jazykové projevy</p> <p>otázky a odpovědi</p> <p>vypravování</p> <p>popis</p>

<p>předměty a činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> · je schopen využít jednoduchou osnovu · požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák čte plynule věty a souvětí, člení text · čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti · chápe četbu jako zdroj informací · vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému · podací orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize · žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi · odstraňuje nedostatky · píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle · provádí kontrolu vlastního projevu · napíše krátký dopis, adresu · vyplní lístek, telegram 	<p>osnova</p> <p>společenský styk a jeho formy</p> <p>Čtení a literární výchova:</p> <p>plynulé čtení, členění textu</p> <p>rychlé čtení, tiché a hlasité</p> <p>četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti práce s literárním textem</p> <p>besedy o knihách</p> <p>základy literatury</p> <p>Psaní:</p> <p>upevňování správných tvarů písmen</p> <p>úprava zápisu</p> <p>kontrola vlastního projevu</p> <p>dopis, adresa</p> <p>vyplňování formulářů</p>
--	---

Český jazyk – 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá 	<p>Mluvnice:</p> <p>nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená</p>

<ul style="list-style-type: none"> · rozlišuje část předponovou, příponovou · kořen slova · rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní · uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov · poznává slovní druhy neohebné · skloňuje podstatná jména · vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu · rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací · určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy · určuje podmět a přísudek · píše i-y v přičestí minulém · ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů · užívá vhodných jazykových prostředků · sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce · dodržuje následnost dějové složky · docvičuje různé popisy · sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis a adresu Žák: · čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení 	<p>stavba slova – kořen, předpona a přípona</p> <p>předložky</p> <p>vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z</p> <p>slovní druhy – ohebné, neohebné</p> <p>vzory podstatných jmen</p> <p>infinitiv sloves, určité slovesné tvary</p> <p>slovesné způsoby</p> <p>stavba věty</p> <p>podmět a přísudek</p> <p>shoda podmětu s přísudkem</p> <p>vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná</p> <p>Sloh: stylizace a kompozice</p> <p>osnova, nadpis, členění projevu</p> <p>vypravování</p> <p>popis rostlin, zvířat a věcí</p> <p>formy společenského styku</p> <p>Čtení a literární výchova: rozvoj techniky čtení</p>
---	---

<p>věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlesu</p> <ul style="list-style-type: none"> · vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti · čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů · dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy · rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby · využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník · navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich · rozumí literárním pojmům 	<p>čtení textů uměleckých a populárně naučných</p> <p>tiché čtení s porozuměním</p> <p>tvořivá práce s literárním textem</p> <p>práce s dětskou knihou</p> <p>výběr četby podle osobního zájmu</p> <p>divadelní a filmová představení</p> <p>základy literatury poezie: lyrika, epika, rytmus, próza: pověst, povídka</p>
--	---

Český jazyk – 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák si průběžně osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání · určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis – užívá správné koncovky · doplňuje předpony a přípony podle smyslu · používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin · osvojuje si základní význam předpon · používá předložky v praxi 	<p>Mluvnice:</p> <p>mateřský jazyk – prostředek dorozumívání</p> <p>stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova</p> <p>souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští</p> <p>zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz</p> <p>předložky s, z</p>

<ul style="list-style-type: none"> · získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně · mě – mně · docvičuje učivo · dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních · píše pravopisně správně vlastní jména · osvojuje si užívání a určování slovních druhů · určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru · rozpozná druhy přídavných jmen · rozezná mluvnické kategorie sloves · vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu · nahrazuje podstatná jména zájmeny · vyhledává je v textu · určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice · vyhledává různé podměty · užívá několikanásobných podmětů ve větách · píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého · určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí · osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči · užívá vhodných spojovacích výrazů 	<p>skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je)</p> <p>dělení slov na konci řádků</p> <p>pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)</p> <p>vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů tvarosloví – slovní druhy</p> <p>mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména</p> <p>přídavná jména</p> <p>slovesa</p> <p>podmiňovací způsob</p> <p>zájmena – jejich druhy zájmena osobní číslovky</p> <p>skladba – základní a rozvíjející větné členy</p> <p>podmět vyjádřený a nevyjádřený</p> <p>podmět několikanásobný</p> <p>přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem</p> <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>přímá řeč – nepřímá řeč</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> · sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění · procvičuje dovednosti vypravovat · zvládá vlastní popis · je schopen napsat dopis – jeho části · sám sestaví a podá telegram · používá tiskopisy a dokáže je vyplnit · kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu · žák čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm · čte procítěně s prvky uměleckého přednesu · předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy · rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatné, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma · zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník · dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky · orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků · navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je · orientuje se v odborných textech, včetně 	<p>Sloh: reprodukce jednoduchých textů</p> <p>vypravování</p> <p>popis předmětu, děje, pracovního postupu</p> <p>dopis</p> <p>telegram</p> <p>tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky</p> <p>vyjadřování v běžných komunikačních situacích</p> <p>Čtení a literární výchova: výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů</p> <p>výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu</p> <p>předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka</p> <p>volná reprodukce přečteného textu</p> <p>zápis textu, tvorba vlastních textů</p> <p>dramatizace, scénky</p> <p>besedy o knihách</p> <p>divadelní a filmová představení, televizní tvorba</p> <p>porozumění různým druhům textů</p>
--	--

<p>tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet</p> <p>· při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>věcné i odborné literatury</p> <p>základy literatury poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč</p>
--	--

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby*
- *rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje*
- *rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova*
- *pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění*
- *používá abecední slovník učebnice*

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům*
- *rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci*
- *čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu*
- *vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku*
- *používá dvojjazyčný slovník*

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů*
- *reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace*
- *obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu*

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci*

Učivo

- **pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** - pozdrav, poděkování, představování
- **jednoduchá sdělení** - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- **slovní zásoba a tvoření slov** - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- **základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov** - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
1. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - představí se a zeptá se na jméno - Pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem - rozliší základní barvy - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje některé školní pomůcky - pojmenuje věci ve třídě - počítá do 10 - zeptá se na věk spolužáka a sdělí, kolik mu je let - pojmenuje domácí mazlíčky - pojmenuje oblíbené hračky - používá jednoduché otázky a odpovědi, zdvořilostní fráze 	<ul style="list-style-type: none"> představování základní pozdravy základní barvy slovní zásoba na téma rodina slovní zásoba na téma školní pomůcky třída číslovky jednoduchá otázka a odpověď domácí zvířata hračky základní vazby(This is, here you are, thank you, what is this? I have got ...) 	<p>Multikulturní výchova</p>	

<p>- pojmenuje vybrané předměty související s Vánocemi, dozví se, jak se slaví Vánoce v Anglii</p> <p>- rozumí základním pokynům při výuce</p>	<p>Vánoce a jejich reálie</p> <p>Komunikační situace při výuce a při hře</p>		
--	--	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Tematické okruhy: *Rozvoj schopnosti poznávání* , *Komunikace*

Multikulturní výchova – Tematický okruh: *Kulturní diference*

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Tématický okruh: *Objevujeme Evropu a svět*

Mezipředmětové vztahy : Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, prvky dramatické výchovy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

2. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>- užívá základní barvy při jednoduchém popisu věcí</p> <p>- pojmenuje některá zvířata</p> <p>- pojmenuje oblíbené a neoblíbené pití</p> <p>- pojmenuje oblíbené a neoblíbené jídlo</p> <p>..</p> <p>- jednoduchým způsobem vyjádří, zda má nebo nemá</p>	<p>popis, barvy</p> <p>zvířata v zoo a na farmě</p> <p>pití</p> <p>jídlo</p> <p>fráze: mít/nemít rád</p>		

<p>něco rád</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří, že něco má nebo nemá (vlastní) - pojmenuje základní oblečení - počítá do 15 - popíše některé části obličeje - popíše základní části lidského těla - pojmenuje další vybrané předměty a jevy související s Vánocemi, dozví se, jak se slaví Vánoce v Anglii a v USA - pojmenuje i vybrané předměty a jevy související s Velikonoce, dozví se, jak se slaví Velikonoce v Anglii a v USA - popřeje k Vánocům, Velikonocím, narozeninám 	<p>fráze: mít/ nemít</p> <p>oblečení</p> <p>číslovky do 15</p> <p>popis obličeje</p> <p>popis těla</p> <p>slovní zásoba na téma Vánoce</p> <p>slovní zásoba na téma Velikonoce</p> <p>přání ke svátkům</p>	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p>	
---	---	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Tematické okruhy: *Rozvoj schopnosti poznávání , Komunikace*

Multikulturní výchova – Tematický okruh: *Kulturní difference*

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Tématický okruh: *Objevujeme Evropu a svět*

Mezipředmětové vztahy : Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, prvky dramatické výchovy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

3. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
- počítá od 0 do 20	čísllovky		
- rozumí pokynům užívaným ve výuce a při organizaci činností	pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách		
- označí běžné školní potřeby	školní potřeby		
- čte krátký komiksový příběh, rozumí jeho obsahu	daná slovní zásoba		
- zeptá se a odpoví na dotaz na barvu	krátké otázky a odpovědi		
- podá základní informace o sobě	představení sebe samého		
- pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířátka (mazlíčky)	domácí mazlíčci		
- klade krátké ano/ne			

otázky k ověření správnosti svého odhadu	zjišťovací otázky		
- vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých	pocity		
- jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby	popis osoby		
- vyhledá konkrétní informace v textu pomocí náповědy	průběžně		
- podá základní informace o své rodině	rodina		
- zeptá se a odpoví na vlastnictví věcí	přivlastňování		
- čte a předvede dialogy hry	průběžně		
- jednoduchým způsobem si objedná jídlo	v restauraci		
- vyhledá konkrétní informace z rozhovoru dvou lidí	průběžně		
- popíše jednoduchý obrázek	popis		
- získá hledané informace ze slyšeného textu	průběžně		
- popíše umístění předmětů	popis, vazby there is, there are, předložky		
- pojmenuje dny v týdnu a			

měsíce v roce	Dny a měsíce		
- užívá výrazy spojené se svátky Halloween,	Halloween,		
- rozšíří si slovní zásobu týkající se Vánoc a Velikonoc	Vánoce, Velikonoce		
- pojmenuje sousední státy	zeměpisné názvy sousedních zemí		
- používá abecední slovník učebnice	přepis jednotlivých hlásek, slovní zásoba, průběžně,		
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	slovní zásoba, průběžně		

Průřezová témata

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání; činnosti: cvičení pozornosti a soustředění v hrách v opakovacích lekcích

Mediální výchova

- Tematický okruh: Tvorba mediálního sdělení; činnosti: Podání faktických informací přitažlivou formou

Výchova evropských a globálních souvislostech

- Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá; činnosti: poznávání a seznamování se s jinými

kulturami – anglická jména a jejich české ekvivalenty, hry v anglicky mluvících zemích, zvyky svátků Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii, tvorba pozdravů k Vánocům a Velikonocům

- Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět; činnosti: diskuse nad mapou Evropy, vybarvování vlajek jednotlivých států, otevřená výstava vlajek evropských států;

Mezipředmětové vztahy : Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, dramatická výchova, prvouka, český jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

4. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
- určí a pojmenuje hudební nástroje	Hudební nástroje gramatika – sloveso „umět“ v kladných větách, v otázce a záporu		
- vede rozhovor o dovednostech hrát na hudební nástroj	komunikativní situací – zdvořilostní otázky a slovní zásoby na téma sport		
- vede rozhovor o sportovních dovednostech	slovní zásoba na téma sport		
- vyhledá určitou informaci v čteném textu			
- pojmenuje místnosti v domě	slovní zásoba na téma Místnosti v bytě		
- popíše a zeptá se na umístění předmětů	gramatiky – předložky ve spojení s umístěním předmětů		r

- popíše dům a byt	popis domu a bytu		
- zeptá se a odpoví na otázku o zdravotním stavu	slovní zásoba na téma Zdraví a nemoci,		
- pojmenuje běžné nemoci	běžné nemoci		
- zadá kladné i záporné příkazy týkající se léčby	gramatika – kladné a záporné příkazy, komunikativních situací – rady, jak být zdravý		
- čte s porozuměním jednoduchý text na témata	slovní zásoba		
- popíše místa ve městě	slovní zásoby na téma Obchody a místa ve městě		
- zeptá se na cestu a na polohu míst a budov	gramatiky – otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst		
- popíše, jak se někam dostat	komunikativní situace – popis cesty		
- vede rozhovor o aktuální činnosti	slovní zásoba a gramatické jevy		

- napíše pohlednici z prázdnin	slovní zásoby na téma Činnosti o dovolené, gramatika přítomný čas průběhový psaní pohlednice		
- popíše a zeptá se na počasí	slovní zásoba na téma Počasí, gramatika – přídavná jména ve spojení s počasím		
- porozumí mapě předpovědi počasí	komunikativní situace – popis počasí podle mapy počasí, názvy anglických měst		
- čte jednoduchou báseň s porozuměním	slovní zásoba		
- se zeptá a odpoví na údaje o čase	slovní zásoby na téma Čas, gramatiky – určení času, sloveso „mít“		
- popíše školu a pojmenuje vyučovací předměty	slovní zásoba na téma Škola, Školní rozvrh hodin		
- vede rozhovor o škole	komunikativních situací – dotaz na čas, rozhovory o škole a vyučovacích hodinách		
- pojmenuje běžné typy pořadů	slovní zásoby na téma Televizní pořady, gramatika – otázky na čas v souvislosti s TV pořady		

<ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor o oblíbených a neoblíbených TV pořadech 	<p>komunikativní situace – oblíbenost TV pořadů a kanálů, „Co dávají v TV?“</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - určí čas 	<p>určování času</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor o svých zálibách 	<p>slovní zásoba na téma Záliby, Volný čas, gramatika – plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký dopis o svých oblíbených činnostech 	<p>psaní dopisu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor o divokých zvířatech 	<p>slovní zásoba na téma Divoká zvířata, gramatika – přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje prostředí, ve kterém divoká zvířata žijí 	<p>komunikativní situace – rozhovory o životě zvířat</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje, co zvířata jedí a stručně popíše, jak žijí 	<p>slovní zásoba a popis slovní zásoba na téma</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - popíše pravěká zvířata 	Pravěká zvířata, části těla zvířat, gramatika – minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor, jednotky délkové míry		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří správně datum 	řadové číslovky a datum		
<ul style="list-style-type: none"> - čte kuchařský recept s porozuměním 	recept		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části UK 	mapa Spojeného království Velké Británie a Severního Walesu		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá výrazy spojené s novoročními svátky 	slovní zásoba a reálie		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá výrazy spojené se svátkem Valentýn 	Valentýn		
<ul style="list-style-type: none"> - používá dvojjazyčný slovník 	práce se slovníkem		

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání; činnosti: cvičení pozornosti a soustředění v

Výchova v evropských a globálních souvislostech

- Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá; činnosti: poznávání a seznamování se s jinými kulturami – svátky v anglicky mluvících zemích, novoroční zvyky, zvyky na sv. Valentýna,
- Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět; činnosti: tvorba mapy Anglie, seznámení se s měnou v Evropě

Environmentální výchova

- Tematický okruh: Základní podmínky života;

Mezipředmětové vztahy : Hudební výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti, prvky dramatické výchovy, prvouka, český jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk 5. ročník

Vzdělávací obsah

Lekce	Očekávané výstupy	Učivo
0 - 1	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá čísla 0 – 100 - pojmenuje předměty kolem sebe - rozumí instrukcím běžným ve výuce - užívá abecedu k hláskování - popíše umístění předmětů - zeptá se na význam slov	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena „já“, „ono“ - ukazovací zájmeno „toto“ - neurčitý a určitý člen - tázací zájmena - předložky „v“, „na“, „pod“ - pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád podstatných jmen - rozkazovací způsob 2.os. j.č. a mn.č. - vazba „there is/there are“ <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy

		<p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní jména osob a zemí - druhy pozdravů - čísla 0 – 100 - předměty ve třídě - abeceda <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy v anglicky mluvících zemích
2	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá na osobní údaje - zodpoví dotazy na osobní údaje a vyplní své základní údaje do formulářů - sestaví jednoduchý text na pohlednici - odpoví na otázku „Kde je?“ 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso „být“ - přivlastňovací zájmena - výslovnost hlásek „th“, „i:“, „i“ - intonace vět <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní pohledů <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - ceny - rodina, osobní údaje, věk - oblíbené věci <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - psané písmo - angličtina ve světě
3	<ul style="list-style-type: none"> - nakoupí v běžném obchodě - zeptá se na cenu - uvede a zeptá se na detailnější osobní údaje - rozliší a uvede rozdíly v popisu jednoduchého obrázku - - zeptá se a odpoví na školní rozvrh hodin 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso „mít“ - ukazovací zájmena „toto“, „tito“, „tyto“ - množné číslo podstatných jmen - výslovnost širokého a uzavřeného „e“ - intonace „ano/ne“ otázek <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotazy a odpovědi - situace v obchodě <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - školy v anglicky mluvících zemích

4	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí a užívá údaje o čase – hodiny a dny - zeptá se a odpoví na otázku týkající se činností ve volném čase - popíše svůj denní režim - uvede další osobní údaje 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedení času - přítomný čas prostý - výslovnost otevřeného a uzavřeného „u“ - výslovnost zeslabených hlásek - intonace „wh“ („k-“) otázek <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas, časové údaje - aktivity denního režimu - aktivity ve volném čase <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - otevírací doby ve Velké Británii
5	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se a odpoví na dotazy o schopnostech - popíše místnost - zeptá se na umístění předmětů - popíše polohu vybraných míst a budov ve městě - objedná si jídlo v restauraci 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa „mocht“ a „muset“ - vazba „there is“ a „there are“ - předložky místa - rozkazovací způsob pro 1.os. mn.č. - výslovnost „h“ - výslovnost otevřeného a uzavřeného „o“ - výslovnost „š“ - výslovnost „ə“ ve větách <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis místa a předmětů - označení objektů v mapě - objednávka v restauraci - psaní krátké zprávy <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnosti - místnosti a nábytek v domě - místa a budovy ve městě <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - bydlení ve Velké Británii
6	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše rodinu - popíše aktuální činnost 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas průběhový - srovnání přítomného času prostého a

	<ul style="list-style-type: none"> - koupí si oblečení - vede jednoduchý rozhovor v obchodě 	<p>průběhového</p> <ul style="list-style-type: none"> - víceslabiční slova - výslovnost „s“ a „z“ <p>Komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis činnosti - nákup v obchodě <p>Tematické okruhy slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - přídavná jména popisující vzhled - domácí práce - oblečení <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidé žijící ve Velké Británii
--	---	--

Průřezová témata

Multikulturní výchova : Tematické okruhy: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ

Osobností a sociální výchova: Tematické okruhy: Sebeoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. (Činnosti: zhotovení individuálních projektů-výpovědi o sobě, prezentace a obhajoba vlastní práce, diskuse nad pracemi spolužáků)

Mezipředmětové vztahy : Hudební výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti, prvky dramatické výchovy, prvouka, český jazyk

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- násobilka
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *vyhledává, sbírá a třídí data*
- *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Učivo

- **základní útvary v rovině** - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- **základní útvary v prostoru** - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Matematika

(Číslo a početní operace)

1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Vytváří si představu o jednotlivých číslech na základě názoru. Spočítá prvky daného souboru do 20.. Vytvoří skupinu s daným počtem prvků.	Obor přirozených čísel do 20. Číslo, počet prvků.	OSV – sociální rozvoj – kooperace – spolupráce ve dvojicích, ve skupině OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti smyslového vnímání a poznávání	Pracovní činnosti
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zapisuje čísla 0-20. Rozlišuje číslice tiskací a psací. Porovnává soubory, užívá vztah rovnosti a nerovnosti.	Porovnávání čísel, vztahy větší menší, rovno. Používání znamének (rovnost, nerovnost).	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti smyslového vnímání a poznávání	
Užívá lineární uspořádání	Rozlišuje matematické pojmy, užívá lineární uspořádání.	Pojmy – vpravo, vlevo, uprostřed, nahoře, dole, před, za, hned před, hned za, první, druhý, poslední	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti smyslového vnímání a poznávání OSV – sociální rozvoj – spolupráce ve skupině	Český jazyk Prvouka Tělesná výchova
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Pamětně sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku (0 – 10, 10 – 20).	Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti smyslového vnímání a poznávání	Prvouka
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Využívá osvojené početní operace v praktických situacích, orientuje se ve vztazích o n-více, o n-méně. Porovnává počty věcí v běžných situacích.	Významové porozumění, matematizace reálných situací. Slovní úlohy - obměny		Český jazyk Prvouka

Matematika
(Závislosti, vztahy a práce s daty)
1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Orientuje se v čase	Dokáže číst a nastavit celé hodiny, zná strukturu týdne.	Týden Hodiny	OSV –rozvíjet základ. dovednosti dobré komunikace a příslušné vědomosti	Prvouka
Doplňuje posloupnosti čísel Doplňuje tabulky, schémata	Doplňuje posloupnosti čísel do 20. Doplňuje tabulky, schémata podle určitého pravidla	Číselná osa Doplňovačky, rébusy	OSV –rozvíjet základ. dovednosti dobré komunikace a příslušné vědomosti	Český jazyk
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Porovnává velikosti věcí, změna činností v průběhu dne, závislost teploty na ročním období.	Pojmy: menší, větší, nižší, vyšší, široký, úzký		Prvouka

Matematika
(Geometrie v rovině a v prostoru)
1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Pojmenuje rovinné útvary. Rozlišuje tělesa, vyhledá je ve svém okolí.	Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Krychle, kvádr, válec, koule.		VV, PV
	Orientuje se v rovině (vpravo, vlevo, nahore, dole)	Orientace v rovině		
	Orientuje se v prostoru, porovnává velikosti a vzdálenosti	Praktické činnosti	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace – řešení samostatných úkolů	Český jazyk Tělesná výchova Prvouka
Porovnává velikosti útvarů	Porovná předměty podle velikosti	Pojmy: menší, větší, stejný	OSV – sociální rozvoj – kooperace	

Matematika
(Číslo a početní operace)
2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. Vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku. Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi apod.) s daným počtem prvků.	Číselný obor do 20	VDO – občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost.	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Zobrazí číslo na číselné ose. Užívá lineární uspořádání	Umí zapsat a přečíst čísla do 100. Umí zakreslit čísla do 100 na číselnou osu. Porovnává čísla do 100, používá symboly $>$, $<$. Umí je seřadit vzestupně i sestupně.	Číselný obor do 100	VDO – občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání.	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá do 100. Užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh.	Číselný obor do 100	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	
	Seznámí se s principem násobilky v oboru do 50. Užívá násobení v praktických situacích.	Násobení do 50	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100. Řeší slovní úlohy na násobení a dělení. Řeší slovní úlohy s využitím vztahů $o \times$ – více, $o \times$ – méně, v oboru do 100.	Řešení a vytváření slovních úloh násobení a dělení v oboru násobitek.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	

Matematika
(Závislosti, vztahy a práce s daty)
2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	Rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda.	Orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	Prvouka
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídane, oběda, večere, délku spánku.	Orientace v čase	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Doplňuje jednoduché tabulky, řady, sloupky.	Práce s daty	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	

Matematika
(Geometrie v rovině a prostoru)
2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary.	Umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko). Zná pojem bod, přímka, čára, úsečka.	Bod, přímka, úsečka	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky. Porovnává úsečky podle velikosti. Umí změřit úsečku. Provádí odhad délky úsečky v cm. Rozezná cm, m.	Velikost útvarů Úsečka Jednotky délky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa.	Rozlišuje vrcholy a strany. Poznává geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec. Modeluje tělesa.	Tělesa	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti	

Matematika - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák čte a píše trojčíselná čísla · vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle · zakreslí obraz daného čísla na číselné ose · porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) · používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh · písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu · řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice · užívá spoje všech násobílek · násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16 x 4, 2 x 17) · dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek (15:4, 51:6, 40:9, 87:8) 	<p>Číselný obor 0-1000</p> <p>číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách znázornění trojčíselných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíselných čísel</p> <p>práce s číselnou osou</p> <p>porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy</p> <p>řešení úloh na porovnávání trojčíselných čísel zaokrouhlování čísel na stovky a desítky rozklad čísla v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sestavení jednoduchých rovnic sčítání a odčítání násobků sta písemné algoritmy sčítání a odčítání sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta</p> <p>písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním</p> <p>řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku</p> <p>násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek násobení 10</p> <p>násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným</p> <p>dělení se zbytkem součin, podíl, zbytek pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou</p>

<ul style="list-style-type: none"> · řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným · odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ · rozlišuje bezpečně sudá a lichá čísla <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek · změří délku úsečky s přesností na milimetry · sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr · provede odhad délky vzdálenosti · určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran <ul style="list-style-type: none"> · převede jednotky délky km na m, ... m na dm, cm, mm, ... dm na cm, mm ... cm na mm 	<p>čísel užití závorek</p> <p>řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony</p> <p>rozlišování sudých a lichých čísel</p> <p>Geometrie</p> <p>přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky</p> <p>rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník</p> <p>strana rovinného obrazce, obvod rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek</p> <p>vyznačování polopřímek</p> <p>kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti jednotky délky: milimetr, kilometr</p> <p>měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky</p> <p>rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech</p> <p>měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky</p> <p>výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran</p>
--	---

	<p>provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností</p> <p>modelování staveb tvaru kvádrů, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)</p>
--	--

Matematika - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících · porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\ 620 < m < 553\ 000$ · zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky · rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ · pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $9\ 00\ 000 - 740\ 000$ · písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) · pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem · písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem · písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu · provádí kontrolu pomocí kalkulačky · zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram · řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném 	<p>Číselný obor 0-1 000 000</p> <p>čtení a zápis čísel, číselná osa zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících</p> <p>porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic</p> <p>zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky</p> <p>sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\ 700 + 4\ 600$</p> <p>vztahy mezi sčítáním a odčítáním násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením</p> <p>pamětné násobení a dělení jednociferným číslem</p> <p>písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu</p> <p>práce s kalkulačkou, provádění kontroly písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením pořadí početních výkonů</p> <p>slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o $x - \text{více}$, $x - \text{méně}$, $x - \text{krát}$</p>

<p>oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x – více (méně), x – krát více (méně)</p> <ul style="list-style-type: none"> · řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony · zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 · názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku · řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku · sečte zlomek se stejným jmenovatelem 	<p>více, méně užívání závorek</p> <p>římské číslice-seznámení diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu</p> <p>celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku</p> <p>řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák určí vzájemnou polohu dvou přímek · sestrojí rovnoběžku s danou přímkou · sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce · narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem · pozná souměrný útvar · nakreslí souměrný útvar · určí osu souměrnosti překládáním· určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě · nakreslí síť kvádrů a krychle · vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě 	<p>Geometrie</p> <p>vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a</p> <p>rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku</p> <p>kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou</p> <p>kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem</p> <p>osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti</p> <p>síť kvádrů a krychle, modelování kvádrů a krychle ze sítě, síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2</p>

Matematika - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose · řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy · zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky · sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti, příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$ · písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla · písemně násobí až čtyřciferným činitelem · písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce · řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi · odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost · zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí na číselné ose · zaokrouhlí desetinné číslo, řádu desetin na celky · písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin · užívá desetinné číslo v praktických situacích 	<p>Číselný obor 0-1 000 000 000</p> <p>posloupnost přirozených čísel, číselná osa zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic</p> <p>zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky</p> <p>pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel pamětné násobení a dělení přirozených čísel</p> <p>písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem</p> <p>písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony</p> <p>provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost)</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem</p> <p>praktické modely desetinných čísel (peníze) písemné sčítání a odčítání desetinných čísel</p>

<ul style="list-style-type: none"> · přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak. · doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupcový diagram a jednoduchý graf v soustavě souřadnic <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník · vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce · převádí jednotky obsahu m², dm², cm², mm² · vypočítá povrch kvádra a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn · řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádra a krychle · žák doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje · doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice · rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány · řeší slovní úlohy úsudkem a logikou 	<p>řádu desetin a setin</p> <p>římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi</p> <p>grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupcového diagramu</p> <p>Geometrie</p> <p>Konstrukce obdélníku a čtverce</p> <p>výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce další jednotky obsahu: a, ha, km², mm² rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</p> <p>výpočet povrchu krychle a kvádra sečtením obsahů jejich podstav a stěn</p> <p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy číselné a obrázkové řady</p> <p>magické čtverce</p> <p>prostorová představivost</p> <p>slovní úlohy</p>
---	--

Průřezová témata:

<p>OSV – sociální rozvoj – kooperace – spolupráce ve dvojicích, ve skupině</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti smyslového vnímání a poznávání, paměti – rozvíjet základ. dovednosti dobré komunikace a příslušné vědomosti – osobnostní rozvoj – seberegulace – řešení samostatných úkolů – sociální rozvoj – kooperace
<p>VDO – <i>občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</i> – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost</p>
<p>Environmentální výchova – <i>Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</i> (logické úlohy, slovní úlohy, grafy)</p>

Mezipředmětové vztahy:

Cj, Prv, Pě, Vl, M, I, Vv, Pě

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Žáci se učí samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší

vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy s mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*

- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo

- **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- **obec (město), místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo

- **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*
- *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*
- *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*
- *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
- *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých neznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- *uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích*

simulujících mimořádné události

- *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- *ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*
- *uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

Učivo

- **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- **péče o zdraví, zdravá výživa** - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- **situace hromadného ohrožení**

Prvouka – 1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	Poznává prostory školy, orientuje se ve třídě a ve škole, vytváří si pracovní návyky, hygienické a stravovací návyky o přestávce, základy sebekázně, osvojuje si vhodné formy chování ke spolužákům, dospělým, kamarádům, cizím a neznámým lidem.	<i>Místo, kde žijeme</i> – Škola a její blízké okolí, pracovní a odpočinkové návyky. Společná prohlídka školy Školní povinnosti a denní režim.	OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí – vzájemné poznávání a soužití v třídním kolektivu, respektování, podpora, pomoc VDO – občanská společnost a škola	Výchova ke zdraví
Žák rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	Zvládá bezpečný příchod do školy a odchod ze školy. Popíše a při nácviku předvede správné chování chodce na chodníku a na krajnici; při přecházení vozovky na přechodu pro chodce i mimo něj.	<i>Místo, kde žijeme + Člověk a jeho zdraví</i> - Cesta do školy, bezpečnost. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce.		Výchova ke zdraví
Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje a popisuje změny přírody na podzim. Pozoruje a popisuje podzimní práce, seznamuje se s podzimními pracemi na poli, na zahradě, se zemědělskými plodinami.	<i>Rozmanitost přírody</i> - Podzim – pozorování proměn přírody na podzim Život v přírodě – podzim v sadu, na zahradě, na poli, v lese	Pomáhá utvářet pozitivní postoj k přírodě, vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, cvičit smyslové vnímání	VV, PV
	Pozoruje přírodu v zimě, chápe péči člověka o zimní přírodu	Zima – pozorování změn přírody v zimě Život v přírodě v zimě	EV - vztah člověka k prostředí (krmítka)	VV
	Poznává jarní měsíce, rozlišuje změny počasí na jaře. Jarní práce na zahradě.	Jaro – pozorování proměn přírody na jaře. Sleduje práce lidí v sadu a na zahradě.	EV – ekosystém (zahradka)	VV
	Pozoruje proměny přírody v létě, počasí	Léto – pozorování proměn přírody v létě	EV – ekosystém (les, louka)	VV
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Poznává příbuzenské vztahy v rodině, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny	<i>Lidé kolem nás</i> – Rodina – život v rodině	Multikulturní výchova - Lidské vztahy – v rodině. Pravidla soužití.	
Žák rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Dokáže uspořádat události podle vztahu dříve – později než. Jmenuje a řadí jednotlivé části dne, přiřazuje k nim typické činnosti. Umí vyjmenovat dny v týdnu.	<i>Lidé a čas</i> – Dny v týdnu.		
Uplatňuje elementární poznatky o	Umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce. Zná některé vánoční	<i>Lidé a čas</i> – Zvyky, svátky	Multikulturní výchova – <i>kulturní diference</i> – jedinečnost každého –	VV, PV

zvycích, na příkladech porovnává minulost a současnost	a velikonoční zvyky a tradice		vyprávění o sobě – zvyky rodin – trávení svátků.	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	Určuje základní části těla člověka podle skutečnosti a obrázku, rozdíly mezi lidmi různých částí světa, dodržuje základní hygienické návyky.	Člověk a jeho zdraví - Člověk – poznáváme své tělo, rozdíly mezi lidmi. Péče o zdraví – osobní hygiena.	OSV – sebepoznání – já a moje tělo – získávat informace o sobě samém. Multikulturní výchova – etnický původ - učit toleranci k rozdíům	
	Pozná význam stravování a pitného režimu pro zdraví	Člověk a jeho zdraví - výživa		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Zná a dodržuje zásady bezpečného chování	Člověk a jeho zdraví – Péče o zdraví	OSV – mezilidské vztahy – seznámení s pravidly chování, snaha o jejich dodržování	

Prvouka – 2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. Vztahy
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Vyznačí v jednoduchém plánu místo školy, bydliště - zjistí svoji adresu. Popíše bezpečnou cestu do školy. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat.	<i>Místo, kde žijeme</i> – škola a její blízké okolí, prostředí domova. <i>Člověk a jeho zdraví</i> – cesta do školy – bezpečnost.	OSV – osobnostní rozvoj – zrak, cvičení paměti OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí VDO – uplatňování odpovědnosti za své činy	Výchova ke zdraví
Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích.	Rozmanitost přírody <i>Podzim</i> – proměny v přírodě, sklizeň a uskladnění podzimních plodin. Části bylin, stromů, druhy zeleniny, třídění ovocných plodů. <i>Zima</i> – proměny v přírodě, přezimování rostlin a zvířat. <i>Jaro</i> – proměny v přírodě, význam zeleně pro život. <i>Léto</i> – proměny v přírodě, les, louka.	EV – ekosystém – zahrada, pole..odlišnosti Člověk a jeho prostředí	VV
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté. Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny. Zná a umí pojmenovat .	Stromy, keře, plodiny	EV - ekosystém	VV
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy a vztahy mezi nimi.	Rozšiřuje si znalosti o příbuzenských vztazích. Zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti.	Lidé kolem nás Rodina Chování lidí Soužití lidí	OSV – osobnostní rozvoj Multikulturní výchova – kulturní difference- zvyky rodin, vztahy v rodině	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Chápe význam povinnosti v zaměstnání i rodině, ví o nutnosti odpočinku a zájmech.	Doba práce a odpočinku. Práce dospělých. Profese a řemeslo, dovolená.	OSV – psychohygienu – odpočinek	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čas – rok, měsíc, týden, den, hodina, minuty. Umí dny v týdnu, měsíce, roční období.	Lidé a čas Rok, roční období, hodiny		Matematika

Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	Užívá časových údajů při posuzování v okolí, rodině, v přírodě, odliší minulé, současné (rodina, region), hovoří o práci i jvech ve svém okolí, je seznámen s významem Vánoc a Velikonoc.	Čas a naše rodina, oslavy a svátky. Denní režim. Minulost, přítomnost, budoucnost.	Multikulturní výchova – kulturní difference – jedinečnost každého – vyprávění o sobě – zvyky rodin – trávení svátků.	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Je seznámen se základními funkcemi lidského těla a udržuje preventivní a hygienické návyky. Vysvětlí péči o sluch, zrak, chrup. Popíše prevenci nemocí a úrazů. Vysvětlí pojem zdravý životní styl.	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo: stavba, funkce Hygiena Smysly Běžné nemoci Zdravá výživa	OSV – sebepoznávání – člověk – poznáváme své tělo	
Dodržuje zásady bezpečnostního chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.	Je veden k neohrožování zdraví svého i ostatních, pokouší se odmítnout ohrožující komunikaci, požádá o pomoc, ví, jak ji přivolat, chápe některé mimořádné události ohrožení a řídí se pokyny dospělých, zná důležitá telefonní čísla.	Rizika návykových látek. Násilí, nebezpeční od neznámých lidí, linka důvěry. Situace ohrožení, důležitá telefonní čísla.	OSV – mezilidské vztahy – seznámení s pravidly chování, snaha o jejich dodržování	Český jazyk - sloh

Prvouka – 3. ročník

Učivo	Výstupy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Obec Okolní krajina (místní oblast, region)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu - řídí se podle zásad bezpeč. pohybu a pobytu v přírodě
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétní činnosti své názory - přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu - snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce - v místě bydliště nabídne možnosti kulturního vyžití
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí čas jako fyzikální veličinu - přesně určí jakýkoli čas - orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce - objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich - seznámí se s pověstmi daného regionu
<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje prvky živé a neživé přírody - určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek - určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy - hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život

<p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Půda Vesmír a Země Rostliny Houby Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá zákl. společenstva v daných lokalitách regionu - zdůvodní podst. vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Partnerství, rodičovství, zákl. sexuální výchovy Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb - aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) - osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty (správně reaguje na světelné signály, používá stezky pro chodce a cyklisty, správně reaguje na vozidla se zvláštními výstražnými znameními, seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry - řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, řešení problémů, hodnoty, postoje)

Výchova demokratického občana (občanská společnost a škola)

Environmentální výchova (ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, kulturní diference)

Mezipředmětové vazby: Čj, Vv, Pč, I

Přírodověda - 4. ročník

Učivo	Výstupy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Domov Škola Obec, místní krajina Okolní krajina (místní oblast, region)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Základní globální problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny - dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny - prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci - upevňuje si vědomosti o základních lidských právech - zná svá práva a povinnosti žáka školy - rozpozná protiprávní jednání - seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor - uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek, muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů - využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí
<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody - seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě - uvědomuje si souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka

<p>PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty, hornina, půda Vesmír a Země Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život - pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - s využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování - v encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země - blíže objasní zákonitosti střídání ročního období - pozoruje, porovnává a zaznamenává rozmanitost v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek - vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných lokalitách - charakterizuje jednotlivá společenstva, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě - u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života - vyhodnotí jejich význam pro člověka - nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí - uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů - v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují - uvědomuje si a uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo Partnerství, rodičovství, zákl. sexuální výchovy Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích životně důležitých orgánů (mozek, plíce, srdce) - v encyklopediích vyhledá a srovnává etapy vývoje dítěte před a po jeho narození - vysvětlí pojmy rodina a partnerství - uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemocí a řídí se jimi - aktivně tyto základní dovednosti a návyky uplatňuje - dokáže ošetřit další drobná poranění (bodnutí hmyzem a hadem, malá řezná rána, znehybnění končetiny), umí pomoci dospělému při poskytování první pomoci - zvládne přivolat lékařskou pomoc - prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - nacvičuje a dokáže zvládnout bezpečné chování v rizikovém

	<p>prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - dále nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (vyjíždění, jízda při pravém okraji, objetí překážky, zastavení, vyhýbání, odbočování a jízda přes křižovatku, používá přilbu) - rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich - seznamuje se e službami odborné pomoci a dokáže je využít
--	--

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, řešení problémů, hodnoty, postoje)

Výchova demokratického občana (občanská společnost a škola)

Environmentální výchova (ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, kulturní diference)

Mezipředmětové vazby: Čj, Vv, Pč, I

Přírodověda - 5. ročník

Učivo	Výstupy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Obec Okolní krajina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí - shromažďuje a využívá poznatky z kronik, archivů a muzeí - třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných materiálů - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Základní globální problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si funkci rodiny - konkretizuje své představy o budoucím povolání - posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností - zkusí vyvodit a objasnit základní principy demokracie - aplikuje teoretické vědomosti o základních lidských právech do praxe - uvede a posoudí příklady protiprávního jednání, právní ochrany občanů a majetku - prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury

	<ul style="list-style-type: none"> - využívá vlastních zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich - posuzuje významné sociální problémy a problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi, uvede příklady a diskutuje o nich - shromáždí příklady o globálních problémech přírodního prostředí, vyhodnotí je a pokusí se navrhnout řešení, obhajuje svůj názor
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Významné události našich dějin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději - z vlastních zkušeností zpracuje informace o chráněných částech přírody, nemovitých a kulturních památkách, archivech, knihovnách a sbírkách muzeí a galerií - upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je - prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti - zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického
<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty, hornina, půda Vesmír a Země Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalosti propojenosti prvků živé a neživé přírody si uvědomuje princip rovnováhy v přírodě - vysvětlí důležitosti základních podmínek pro život na Zemi - rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdě a využití pro hospodářství ČR - objasní vznik života na Zemi - vyhodnotí naši planetu jako součást sluneční soustavy a vesmíru - zdůvodní střídání dne a noci a ročních období - seznamuje se s pojmem ekosystém a samostatně vyvozuje podstatu pojmu - aplikuje poznatky na blízké lokality - navazuje na své poznatky o floře a fauně ve vybraných lokalitách a prohlubuje si je - třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - objasní pojem chráněné území - uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí - hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a využije příkladů
ČLOVĚK A JEHO	<ul style="list-style-type: none"> - řídí se pravidly zdravého způsobu života

<p>ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování - ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (získává průkaz cyklisty) - rozpozná život ohrožující úrazy seznamuje se s první pomocí (masivní krvácení, zástava dechu, zástava srdeční činnosti) - předvede účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí (upevňuje si a prohlubuje si již získané vědomosti) - uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje - samostat. řeší modelové situace při mimořád. událostech
---	--

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, řešení problémů, hodnoty, postoje)

Výchova demokratického občana (občanská společnost a škola)

Environmentální výchova (ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, kulturní diference)

Mezipředmětové vazby: Čj, Vv, Pč, I, VI

Vlastivěda	4. ročník
-------------------	------------------

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. · vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR · určí světové strany v přírodě a podle mapy, buzoly a kompasu nebo přírodních úkazů · rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje, tvoří mapu nebo plánek · charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky krajiny a oblasti · orientuje se ve vlastivědné mapě ČR, vyhledává jednotlivé oblasti republiky, umí vyjádřit jejich polohu a charakterizuje významné a typické prvky · vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického · zná významné výrobní podniky a služby v regionu · charakterizuje dopravní síť a významné atraktivitu cestovního ruchu · umí uvést významné rodáky a předky, regionální tradice · zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích. 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obec, místní krajina, její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, významné budovy, dopravní síť - Naše vlast, náš domov - Mapy: Podstata a účel map, určování světových stran, měřítko mapy, barvy na mapách, vysvětlivky map, tvorba jednoduché mapy - Zemský povrch a jeho tvary, ovzduší, počasí, podnebí - Regiony ČR, Praha - Náš region - Valašsko - „Turisté jsou u nás vítáni“- projekt

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> . umí vyjmenovat a popsat státní symboly ČR . používá s porozuměním pojmy stát, prezident, vláda, parlament, volby, demokracie . zná jméno prezidenta a premiéra ČR <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> . na základě zkušeností vysvětlí pojem mezilidské vztahy . uvědomuje si důležitost dodržování pravidel soužití ve škole, v rodině, v obci . aktivně se zapojí do služeb třídy . zapojuje se do zájmových kroužků ve škole . rozlišuje vlastnosti lidí . zná a dodržuje pravidla slušného chování, principy demokracie . snaží se posuzovat významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi . popíše současný stav životního prostředí a navrhne některé možnosti zlepšení <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> . využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. . pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. . rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifik. . uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. 	<p>Česká republika Postavení ČR v Evropě, EU, demokratický stát, státní zřízení, prezident, vláda a parlament, volby</p> <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky - Zákony - Chování lidí - Základní globální problémy <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Návštěva výstav, muzeí, knihoven archívu - „Obec dnes a v minulosti“ – projekt <p>Kapitoly z našich nejstarších dějin:</p> <p>Nejstarší osídlení naší vlasti Staré pověsti české Velkomoravská říše Počátky českého státu České království Karel IV. – otec vlasti Jan Hus, české země v době husitské Život ve městech a na zámcích Nástup Habsburků České povstání proti Habsburkům Třicetiletá válka Marie Terezie</p>
---	---

Průřezová témata:

OSV- Rozvoj schopností poznávání, kreativita, Poznávání lidí, Kooperace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova – Kulturní diference, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – Základní podmínky života, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k životnímu prostředí

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Př, I, Tv, Vv, Hv, Náb, Pč

Vyučovací předmět: Vlastivěda
5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti. · Popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje. · Charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848. · Charakterizuje státoprávní uspořádání ČR. · Popíše polohu ČR v Evropě. · Orientuje se, popisuje polohu ČR i sousedních států. · Získá základní znalosti o podnebí ČR a základních podnebních pásmech. · Při práci s mapou vyhledá hlavní říční síť ČR. · Orientuje se vodních tocích ČR. · Dobře se orientuje, popisuje polohu sousedních států. · Jednotlivé státy dokáže charakterizovat. · Vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města. · Porovná světadíly a oceány podle velikosti. · Popíše podle mapy jejich polohu na Zemi. · Projevuje se jako budoucí občan, chápe význam rodiny, toleranci, soužití lidí na Zemi, evropský dům. 	<p>Kapitoly z našich dějin:</p> <p>Národní obrození České země v revolučním roce 1948 Česká kultura a společenský život Hospodářský rozvoj českých zemí Vznik Rakousko-Uherska a život obyvatel První světová válka, vznik československého státu První Československá republika Život v Československu mezi dvěma válkami Protektorát Čechy a Morava Na cestě ke svobodě Období vlády jedné strany Obnovení demokracie v Československu</p> <p>Evropa – světadíl, kde leží naše vlast:</p> <p>Evropa – světadíl, kde leží naše vlast: Poloha povrch, hory a nížiny Podnebí a vodstvo Rostliny a živočichové a různých oblastech ČR – co již známe</p> <p>ČR – leží ve střední Evropě Slovenská republika – náš nejbližší soused Polská republika – náš severní soused Německo – hospodářsky nejsilnější stát Rakouská republika – alpský stát Velká Británie a Francie – vyspělé západoevropské státy Cestujeme po Evropě – kam na dovolenou ?</p> <p>Naše modrá planeta Planeta Země – všude žijí lidé</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 1. stupni má čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který jim poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vedeme žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
- *pracuje podle slovního návodu a předlohy*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu*
- *využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*
- *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
- *udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*
- *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*

- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni - historie a význam

Pracovní činnosti - 1. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů</p> <p>vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>Vlastnosti materiálů</p> <p>Organizace práce</p>		

<p>osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem</p> <p>seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě</p> <p>zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, ohýbání, modelování</p> <p>pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>vyzkouší si práci s ovčí vlnou – filcování mokrou cestou (výroba kuličky)</p> <p>využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic zejména Valašska</p> <p>učí se připravit si své pracovní místo a udržovat jej v pořádku a po skončení práce uklidit</p>	<p>Bezpečnost práce</p> <p>Pracovní postupy</p> <p>Pracovní postupy</p> <p>Organizace práce</p>		
<p>Sestavuje jednoduché modely ze stavebnic</p> <p>pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie</p> <p>osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce</p> <p>zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži</p>	<p>Sestavování modelů</p> <p>Práce s předlohou</p> <p>Organizace práce</p> <p>Organizace práce</p>		

<p>Pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>V praxi vyzkouší pěstování rostlin, pozoruje jejich vývoj a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>Učí se rozeznávat některé rostliny, které sám pěstuje a dozvídá se o jejich významu</p>	<p>Péče o rostliny</p> <p>Pěstování rostlin</p>		Pr
<p>Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně</p> <p>jí správně příborem</p> <p>umí prostřít stůl pro každodenní rodinné stolování</p> <p>připraví jednoduché studené občerstvení</p>	<p>Pravidla správného stolování a jednoduchá úprava stolu</p> <p>Příprava jednoduchého pokrmu</p>		

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Čj,

Pracovní činnosti - 2. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi</p> <p>dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, modelování</p> <p>využívá přírodnin k vytvoření nových objektů</p> <p>vytváří různými postupy předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>vyzkouší si práci s ovčí vlnou – filcování plošných obrázků</p> <p>učí se obkreslit tvar přesně podle šablony</p> <p>využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic zejména Valašska</p> <p>umí si připravit pracovní místo</p>	<p>Vlastnosti materiálů</p> <p>Pracovní postupy a organizace práce</p> <p>Práce s materiálem</p> <p>Pracovní postupy</p> <p>Organizace práce</p>		
<p>Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje</p> <p>sestavuje modely i bez předlohy</p>	<p>Sestavování modelů</p>		

<p>montuje a demontuje jednotlivé díly</p> <p>vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních</p> <p>upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti</p>	Organizace práce		
<p>pečuje o rostliny ve třídě (zalévá je, otírá listy, kypří)</p> <p>rozezná nejběžnější pokojové rostliny a umí se o ně starat dle jejich specifických potřeb</p> <p>v praxi vyzkouší pěstování rostlin, jednoduchým způsobem zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>rozezná některé rostliny, které pěstuje na školním pozemku podle semen a listů a učí se o jejich významu</p>	<p>Péče o rostliny</p> <p>Pokojové rostliny a jejich potřeby</p> <p>Pěstování rostlin, pozorování a vedení záznamu</p>		
<p>zvládne přípravu jednoduchého pohoštění</p> <p>připraví tabuli pro jednoduché stolování</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>úprava stolu</p>		

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova
Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Čj,

Pracovní činnosti - 3. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
--------------	-------	------------------	-----------------------

<p>Poznává vlastnosti nejrůznějších materiálů a učí se s nimi pracovat, rozvíjí svou fantazii</p>	Vlastnosti materiálů		
<p>vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu</p>	Pracovní postupy		
<p>volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	Organizace práce		
<p>udržuje pořádek na pracovním místě</p>			
<p>vytváří předměty a dekorace, které se váží k některým svátkům a tradicím na Valašsku</p>	Hračky, dekorativní předměty		
<p>vyzkouší si práci s ovčí vlnou – filcování suchou cestou (výroba figurek)</p>	Práce s netradičním materiálem		
<p>vyzkouší si některé z netradičních řemesel (drátkování, filcování, předení, pletení ošatky, pletení pomlázek)</p>	Netradiční řemesla		
<p>vytvoří jednoduchý výrobek z hlíny</p>	Práce s keramikou		
<p>umí odměřit a navléknout nit, udělat uzel</p>	Šití		
<p>naučí se některé druhy stehů</p>			
<p>učí se přišívat dvoudírkový knoflík</p>	Přišívání knoflíku		
<p>provádí jednoduchou montáž</p>	Práce se		

a demontáž stavebnice	stavebnicemi		
<p>provádí jednoduché pěstitelské činnosti, zaznamená a zhodnotí výsledky svého pozorování</p> <p>ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny</p> <p>volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>seznamuje se základními podmínkami života rostlin</p> <p>rozezná některé rostliny, které pěstuje na školním pozemku podle semen a listů a vysvětlí jejich význam (léčivky, vitamíny v zelenině...)</p>	<p>Pěstování rostlin, pozorování a vedení záznamu</p> <p>Péče o rostliny ve škole, třídě a doma</p> <p>Pěstitelské práce na školní zahradě</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • připraví pokrm podle receptu • provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování (používá zdobné prvky) • dodržuje pravidla správného stolování • udržuje pořádek pracovních ploch <p>seznamuje se základním vybavením kuchyně, pojmenuje některé pomůcky a nástroje</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>stolování</p> <p>Vybavení kuchyně</p>		

Pracovní činnosti - 4. ročník

Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy

<p>vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti</p> <p>seznamuje se s prvky lidových tradic a využívá je při tvořivých činnostech s různým materiálem</p> <p>volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>dodržuje pořádek na pracovním stole</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>učí se poskytnout první pomoc při některých úrazech (říznutí nožem, stříhnutí, otrava, dušení, bezvědomí, alergie...)</p> <p>vytvoří výrobek z hlíny</p> <p>vyzkouší si některé z netradičních řemesel (drátkování, filcování, předení, pletení ošatky, pletení pomlázek)</p>	<p>Pracovní postupy</p> <p>Lidové zvyky, tradice</p> <p>Organizace práce, bezpečnost</p> <p>Zásady první pomoci</p> <p>Keramika</p> <p>Netradiční řemesla 1</p>		
<p>provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy a návodu</p>	<p>Práce montážní a demontážní</p>		
<p>samostatně provádí pěstitelské pokusy a pozorování na školní zahradě</p> <p>ošetřuje a pěstuje rostliny a zná základní podmínky pro jejich pěstování a dokáže se</p>	<p>Fenologická pozorování</p> <p>Pěstování rostlin(léčivky, koření, zelenina)</p>		

<p>jimi v praxi řídit</p> <p>rozezná některé rostliny, které pěstuje na školním pozemku podle semen a listů a vysvětlí jejich význam</p> <p>náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně</p>	<p>Organizace práce</p>		
<p>orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm</p> <p>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <p>učí se poskytnout účinnou první pomoc při úrazu v kuchyni a ošetřit drobná poranění (opaření, popáleniny, říznutí nožem, otravy)</p>	<p>Vybavení kuchyně</p> <p>Příprava pokrmu, pečení</p> <p>Pravidla stolování</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce</p> <p>První pomoc – zásady a praktický nácvik</p>		

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy: Př, Vv, Čj, VI

Pracovní činnosti - 5. ročník

<p>ŠVP</p> <p>využívá při tvořivých činnostech</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>	<p>Mezipředmětové vztahy</p>
---	---------------------	--------------------------------	-------------------------------------

<p>s různými materiály prvky lidových tradic</p> <p>pracuje samostatně podle předlohy</p> <p>dodržuje zásady bezpečnosti práce</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>vyzkouší si některé z netradičních řemesel (drátkování, filcování, předení, pletení ošatky, pletení pomlázek)</p> <p>vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>Lidové tradice</p> <p>Bezpečnost práce</p> <p>První pomoc</p> <p>Netradiční řemesla</p> <p>Pracovní postupy</p>		
<p>provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie</p> <p>sestaví model z vlastních prvků</p> <p>narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj</p>	<p>Práce se stavebnicí</p>		
<p>samostatně provádí pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat</p> <p>samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad</p> <p>podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje</p> <p>zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem</p>	<p>Pěstování rostlin</p>		

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce, první pomoc		
připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm, pracuje podle návodu (receptu)	Příprava pokrmů		
zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla	Zdravá výživa		
<ul style="list-style-type: none"> • • provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost • • dbá na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni • • poskytne první pomoc při úrazu • • Orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<p>Stolování</p> <p>Bezpečnost práce</p> <p>První pomoc</p> <p>Vybavení kuchyně</p>		

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova
Mezipředmětové vztahy: Vl, Př, Vv, Čj,

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v naší škole ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova s časovou dotací 2 hodiny týdně pro každý ročník + zdravotní tělesná výchova pro žáky se spec. vzdělávacími potřebami s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se však prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí, především Člověk a jeho svět, ale i dalších, které jej obohacují nebo využívají (aplikují - např. hudební výchova, matematika,...), a vůbec do života celé školy. Pravidelně je zařazena v rámci předmětu tělesná výchova do 2. a 3. ročníku povinná základní plavecká výuka. Do výuky 1. ročníku předplavecká výuka, do 4. a 5. ročníku zdokonalovací plavecká výuka - nepovinně dle možností školy v daném roce. Zúčastňujeme se také řady sportovních soutěží, podporující zdraví našich žáků a organizujeme lyžařský kurz.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Přiměřeně svému věku si rozšiřují a prohlubují poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit

úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Současně škola předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, zájmový kroužek - florbal, , relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do života žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vedeme žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Tělesná výchova 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. Je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. · Zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem. · Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. · Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem. 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech c) zjednodušené startovní povely a signály d) vhodné oblečení pro atletické činnosti <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) základy nízkého a polovysokého startu c) rychlý běh na 20 až 40 m d) motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) odraz z místa c) skok do dálky z místa <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro hod kriketovým b) hod míčkem z místa
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele · Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků. · Zvládá základní gymnastické držení těla. · Zvládá se soustředit na cvičení. 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení b) vhodné oblečení pro gymnastiku c) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí d) gymnastické držení těla e) soustředění na cvičení <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed b) kotoul vpřed c) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad

<ul style="list-style-type: none"> · Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze. · Zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny. · Zvládá základy gymnastického odrazu. · Zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele. · Zvládá základy šplhu s dopomocí učitele. 	<p>d)kotoul vzad</p> <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky b)skoky prosté odrazem snožno z trampolínky c)výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> a)chůze s dopomocí <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož b)šplh do výšky max.2 metrů s dopomocí
---	---

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) · Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.). · Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit. · Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. · Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). · Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem) 	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci b)vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci c)základní estetický poohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) d)rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem,tvořivé vyjádření rytmu pohybem <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a)související s osvojovanými hrami a používaným náčiním b)základní organizační povely pro realizaci her c)základní pravidla osvojovaných her d)bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách e)využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. · Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená. · Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. 	<p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy a) spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště b) základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Vlastní nácvik a) držení míče jednoruč a obouřuč b) manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) c) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) d) základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)</p> <p>ÚPOLY V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ: Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p>PLAVÁNÍ V prvním ročníku je výuka plavání realizována jako nepovinná předplavecká výuka, dále seznamování s vodou, hry ve vodě v bazénu školy.</p>

Tělesná výchova - 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. · Zvládá základní pojmy související z během, skokem do dálky a hodem. · Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. · Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze. 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) týkajících se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech c) vhodné oblečení pro atletické činnosti d) zjednodušené startovní povely a signály <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) základy nízkého a polovysokého startu c) rychlý běh na 30 až 50 m d) motivovaný běh v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) odraz z místa c) skok do dálky z místa <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z místa c) hod míčkem z chůze

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní. 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí. b) základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení c) vhodné oblečení pro gymnastiku d) gymnastické držení těla e) soustředění na cvičení

<ul style="list-style-type: none"> · Zvládá základní gymnastické držení těla. · Zvládá se soustředit na cvičení.. · Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze. · Zvládá kotoul vpřed,vzad,skoky prosté snožmo z trampolíny. · Zvládá základy gymnastického odrazu. · Zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele. · Užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence. 	<p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed b)kotoul vpřed c)průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad d)kotoul vzad <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu b)skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny c)výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> a)chůze s dopomocí (různé obměny) <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož b)šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí
--	--

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje. · Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to). · Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi,běh,poskoky,obraty atd.). · Umí vyjádřit jednoduchou melodii, 	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci b)vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci c)základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky,obraty,pohyby různých částí těla) d)rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem e)soustředění na hudební a rytmický

<p>rytmus pohybem.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit. · Zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV. · Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). · Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje. · Zvládá základní pojmy používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená apod. · Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. · Uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Adaptuje se na vodní prostředí. 	<p>doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</p> <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ol style="list-style-type: none"> související s osvojovanými hrami a používaným náčiním základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ol style="list-style-type: none"> spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <p>Vlastní nácvik</p> <ol style="list-style-type: none"> držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvoleno i opačnou rukou) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <p>ÚPOLY</p> <p>V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>PLAVÁNÍ - Základní plavecký výcvik</p> <ol style="list-style-type: none"> nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her smluvené signály pro komunikaci v bazénu
---	---

<p>. Dodržuje hygienu plavání.</p> <p>. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.</p> <p>. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p>	<p>c) orientace ve vodě</p> <p>d) osobní hygiena, otužování, sprchování, sušení</p> <p>e) splývání na břiše a na zádech s pomůckou nebo bez pomůcek 25 metrů</p> <p>f) plavecké dýchání, skoky a pády</p> <p>g) plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak)</p> <p>h) plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra – podle individuálních schopností uplavat s pomůckami nebo bez pomůcek 25 metrů,</p> <p>ch) dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody)</p> <p>i) bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě, v bazénu školy</p>
---	--

Tělesná výchova - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. · Zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem. · Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. · Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. · Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu. · Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní disciplíny, části běžecské dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení c) startovní povely d) základy techniky běhů, skoků a hodů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecské rychlosti a vytrvalosti b) běžecká abeceda c) nízký start na povel, polovysoký start d) rychlý běh do 60 m e) vytrvalostní běh v terénu až do 12 minut (dle výkonností žáků) f) vytrvalý běh na dráze do 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) c) hod míčkem s rozběhem d) spojení rozběhu s odhodem
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje. · Aktivně se zapojuje do pohybových činností. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) b) základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení c) průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším

<ul style="list-style-type: none"> · Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to). · Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.). <p>Správně provede kotoul vpřed a vzad.</p>	<p>spektrem náčiní)</p> <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> a)kotoul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)přeskok 2-4 dílů s odrazem z trampolínky d)roznožka přes kozu našír odrazem z trampolínky <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> a)chůze bez pomoci (různé obměny chůze) <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> a)šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá základy estetického držení těla. · Zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí · Snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb. · Zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit. · Zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření. · Snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. · Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit. 	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu b)tvořivé vyjádření rytmu pohybem c)základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) d)základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) e) bezpečnost při gymnastických činnostech <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním b)variace her jednoho druhu c)využití přírodního prostředí pro pohybové hry d)bezpečnost při různých druzích her <p>SPORTOVNÍ HRY</p>

<ul style="list-style-type: none"> · Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. · Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel. · Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele). · Jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Adaptuje se na vodní prostředí. . Dodržuje hygienu plavání. . Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. 	<p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřiště, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) b) vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, strčením) b) chytání míče jednoruč a obouruč c) vedení míče driblingem d) střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolanou rukou) e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal, volejbal, odbíjená, softenis, košanda, stolní tenis, fotbal, florbal,...) <p>ÚPOLY</p> <p>V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.</p> <p>PLAVÁNÍ - Základní plavecký výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her b) smluvené signály pro komunikaci v bazénu c) orientace ve vodě d) osobní hygiena, otužování, sprchování, sušení e) splývání na břiše a na zádech bez pomůcek f) plavecké dýchání, skoky a pády g) plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak) h) plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra –
---	--

<p>. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p>	<p>podle individuálních schopností uplavat 100 metrů, ch)dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody, základní znak, plavání na boku, záchranářský skok, zanořování, plavání pod vodou a lovení předmětů) i)bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě</p>
---	--

Tělesná výchova - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. · Zvládá aktivně osvojované pojmy. · Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. · Zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu. · Zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů. · Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start. · Dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základní disciplíny, části běžecské dráhy,skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b)základní techniky běhů, skoků,hodů c)startovní povely d)základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro ovlivňování běžecské rychlosti a vytrvalosti b)běžecská abeceda c)nízký start (na povel) „polovysoký start“ d)rychlý běh na 60 m e)vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) f)vytrvalý běh na dráze 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b)skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků) c)skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna d)základy rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem s rozběhem c)spojení rozběhu s odhodem
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti · Zvládá základní pojmy aktivně. · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení. · Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) b)základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení c)průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <p>Akrobacie</p>

<p>s dopomocí.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku. · Zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky. · Zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci. · Zvládá základy šplhu. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Snaží se samostatně o estetické držení těla. · Zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní. · Reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu). · Zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami. · Zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit. · Zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření. · Dovede samostatně vytvářet pohybové hry, 	<ul style="list-style-type: none"> a)kotoul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace c)průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou d) stoj na rukou s dopomocí <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z trampolínky (můstku) c)roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky (můstku) <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> a)chůze bez dopomoci s různými obměnami <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> a)šplh do výšky 4 m <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základní hudebně pohybové vztahy (rytmus,tempo takt,melodie) b)základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách c)změny poloh,obměny tempa rytmu d)základy tance založené na kroku poskočném,přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) e)základy cvičení s náčiním (šátek, míč,švihadlo) při hudebním doprovodu <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním b)variace her jednoho druhu c)využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní
---	---

<p>vyhledávat varianty známých her.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji. · Uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. · Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. · Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. · Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal). · Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel. · Reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře. · Dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji. 	<p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her b) základní organizace utkání-losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry</p> <p>Vlastní nácvik</p> <p>a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy c) vedení míče (driblingem, nohou) d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, košanda, volejbal, softenis, odbíjená, stolní tenis, bedminton,...) g) udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</p> <p>ÚPOLY</p> <p>V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>PLAVÁNÍ – Zdokonalovací plavecká výuka Do 4. ročníku zařazováno dle možností školy</p>
---	--

	<p>jako doplňková činnost, hry ve vodě v bazénu školy.</p> <p>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p>
--	---

Tělesná výchova - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. · Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. · Zvládá aktivně základní osvojované pojmy. · Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. · Zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů. · Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start. · Dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách. · Zvládá základní techniku skoku do výšky. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a)základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště</p> <p>b)základy techniky běhů, skoků a hodů</p> <p>c)startovní povely</p> <p>d)základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Běh</p> <p>a)průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>b)běžecká abeceda</p> <p>c)nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start</p> <p>d)rychlý běh na 60m</p> <p>e)vytrvalý běh na dráze 800 m</p> <p>f)vytrvalý běh na dráze 800 m</p> <p>Skok do dálky a výšky</p> <p>a)průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>b)skok do dálky z rozběhu-postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků)</p> <p>c)skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu</p> <p>d)rozměření rozběhu</p> <p>Hod</p> <p>a)průpravná cvičení pro hod míčkem</p> <p>b)hod míčkem z rozběhu</p> <p>c)spojení rozběhu s odhodem</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Zvládá aktivně základní osvojované pojmy. · Dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení. · Při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů. · Zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s dopomocí). · Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku. · Zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky. · Zvládá základy chůze na kladině s obměnami (převážně dívka). · Zvládá základy šplhu. · Jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) b)základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení c)průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> a)kotoul vpřed a jeho modifikace b)kotoul vzad a jeho modifikace c)průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou d)stoj na rukou (s dopomocí) e)akrobatické kombinace <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku b)skrčka přes kozu (bednu, koně) našír odrazem z můstku c)roznožka přes kozu našír odrazem z můstku <p>Kladina 1 m</p> <ul style="list-style-type: none"> a)chůze s obměnami <p>Šplh na tyči, na laně</p> <ul style="list-style-type: none"> a)průpravná cvičení pro šplh b)šplh na tyči do výše 4 m c)šplh na laně do výše 4 m
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. · Uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní. · Vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodii atd. 	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a)názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci b)základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 c)základy cvičení s náčiním (šátek,

<ul style="list-style-type: none"> · Reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu. · Dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod · Nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví. · Umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok. · Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet. · Zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření. · Dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. · Umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele). · Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti · Dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji. · Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet. · Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. · Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samo-statně nebo za pomoci učitele) · Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. 	<p>švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy</p> <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním b) variace her více druhů c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) b) základní organizace utkání - losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy c) vedení míče (driblingem, nohou)
--	---

<ul style="list-style-type: none"> · Zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel. · Uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře. · Projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). · Dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. · Dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat. · Zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání. · Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou</p> <p>e) udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</p> <p>f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, volejbal, odbíjená, stolní tenis, bedminton, softenis, miniházená)</p> <p>g) základní spolupráce ve hře</p> <p>ÚPOLY V rámci tématu "Pohybové hry" a "Průpravná, kondiční cvičení" je možné zařazovat pohybové činnosti z různých škál průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>(Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.)</p>
--	---

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Upevňuje si získané hygienické návyky. . Uvědomuje si zdravotní význam otužování a plavání, jeho význam pro regeneraci a rehabilitaci a pro zvyšování fyzické zdatnosti. . Zná smluvené signály v prostředí bazénů a reaguje na ně. . Dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu a ve volné přírodě. . Zvládne plavecký způsob prsa, skočí do vody, seznámí se s dalšími plaveckými způsoby (znak, kraul, delfín). . Seznámí se s dovednostmi branného a záchranného plavání s prvky sebezáchranou. 	<p>PLAVÁNÍ</p> <p>Do 5. ročníku plavání zařazováno dle možností školy jako doplňková činnost, dále hry ve vodě v bazénu školy.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) účast na závodech v plavání b) rozvoj plavecké vytrvalosti c) bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě. d) zdokonalení plaveckého způsobu prsa, prsová obrátka, skoky střežhlav a startovní skok, další plavecký způsob (plavecká technika – prvkové plavání – kraul, znak, delfín), rozvoj plavecké vytrvalosti. e) Záchranářský kraul, plavání pod vodou a lovení předmětů, plavání ve ztížených podmínkách, pomoc unavenému plavci (jedním plavcem, dvěma plavci a skupinou plavců) <p>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ, SEZÓNÍ ČINNOSTI (bobování, sáňkování, hry na sněhu). Lyžařský kurz.</p> <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p>
---	---

Průřezová témata:

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení,

- Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice

- Morální rozvoj – Řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

MV- Lidské vztahy

EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy:

Čj, M, Prv, Př, Pč, Vl, I, Hv, Vv,

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu (i zájmovém kroužku školy), své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Hudební výchova

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- **grafický záznam vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b)

- **grafický záznam melodie** - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Hudební výchova – 1. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Uplatňuje svůj hlasový potenciál při sólovém i skupinovém zpěvu. Podílí se na utváření atmosféry.	Vokální činnosti Jednoduché písně	OSV – osobnostní rozvoj	
	Učí se správnému dýchání, držení těla, výslovnosti – artikulace, nasazení a tvorbě tónů, zřetelně vyslovuje	Pěvecký a mluvní projev	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznávání a sebepojetí - (já a moje tělo)	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Reprodukuje krátké melodické celky. Vytleská rytmus. Rytmizuje říkadla. Rozpočítadla. Zná několik hudebních her.	Hudební rytmus Melodická ozvěna, otázka, odpověď	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznávání a sebepojetí – (já a moje tělo)	Prvouka Český jazyk - výslovnost
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodní hře	Hraje nejjednodušší doprovody na nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti Jednoduchý rytmický doprovod	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (užití prvků dramatické výchovy)	
Reaguje pohybem na znějící hudbu	Spojuje rytmizovanou mluvu s pohybem. Zná několik hudebně – pohybových her.	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby	OSV – psychohygienu – tělovýchovné chvílky	Tělesná výchova
Reaguje pohybem na znějící hudbu	Pohybuje se podle hudby na místě, vpřed i vzad ve 2/4 taktu	Písně spojené s pohybem, rytmické a taneční hry	OSV – osobnostní rozvoj	Tělesná výchova
	Hraje na tělo ve 2/4 a 3/4 taktu	Říkadla	OSV – osobnostní rozvoj	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozlišuje zvuk, tón, mluvený a zpěvní hlas, krátké a dlouhé tóny, vysoký a nízký tón. Vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě – silně, vesele – smutně.	Poslechové činnosti Hudební výrazové prostředky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (sluch)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Pozná podle zvuku základní nástroje (klavír, flétny, housle, kytara)	Poslech	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (sluch)	

Hudební výchova – 2. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Dbá na správnou techniku zpěvu. Rozlišuje zvuky a tóny. Opakuje udané tóny.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev.	Osobnostní a sociální výchova	
	Dbá o hlasovou hygienu, rozšíření hlasového rozsahu	Hlasová hygiena		
Rytmizuje	Vytleská píseň podle rytmu	Hudební rytmus		
Melodizuje jednoduché texty	Spojuje melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo v 2/4 a 3/4 taktu	Melodizace		
Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Umí předvést říkanku, píseň samostatně a ve skupině	Improvizace		Prvouka Český jazyk
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání). Správně drží nástroje Orffova instrumentáře a zvládá jednoduchý doprovod písně	Instrumentální činnosti Hra na jednoduchý nástroj		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku	Vyjádří pohybem tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby. Tančí a pochoduje podle rytmu hudby.	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby (píseň Kozel)		Výtvarná výchova Tělesná výchova
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozlišuje stoupající a klesající melodii. Rozlišuje vyšší tón od nižšího. Pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru.	Poslechové činnosti Tóny, seznámení s notovou osnovou		
Rozezná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Pozná základní hudební nástroje na obrázku i poslechem Pozná hudbu k tanci, koledu, ukolébavku. Rozezná hudbu vokální a instrumentální. Ví, co je kánon	Poslech		

Hudební výchova – 3. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zpívá na základně svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Dbá na správnou techniku zpěvu – tvorbu tónů, dýchání, měkké nasazení. Utvoří hlavový tón.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvený projev Hlasová hygiena	OSV	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Zpívá písně v 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje je hrou na tělo. Zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf. Zpívá dle pokynů učitele (jednotný začátek, konec písně). Umí udat tempo tleskáním nebo vyťukáváním not. Zarecituje, zazpívá dvojhlasý kánon. Hraje hudební hry (rytmické a melodické)	Hudební rytmus Melodizace	OSV	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání). Zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje Orffova instrumentáře.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů jednoduchých skladbiček	OSV	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi, přísunný krok. Předvede taneční hry se zpěvem. Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie. Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby.	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby	OSV	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Podle délky rozezná notu a pomlku půlovou, čtvrtovou. Poznává pochod a hudbu k slavnostním příležitostem.	Poslechové činnosti Noty čtvrtová, půlová Pomlka čtvrtová, půlová Hudební styly – hudba taneční a pochodová	OSV	TV – pochodové cvičení
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Dokáže sluchem i zrakem rozeznat vybrané hudební nástroje	Hudební nástroje	OSV	
Odliší hudbu vokální, instrumentální	Chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem.	Hudba vokální a instrumentální	OSV	

Hudební výchova – 4. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě	Dbá na správné dýchání, tvoří uvědoměle hlavový tón	Vokální činnosti Pěvecké a mluvní dovednosti, hlasová hygiena	OSV – osobnostní rozvoj -sebezpoznání	
Zpívá rytmicky	Zpívá a rozlišuje písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu	Hudební rytmus	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj slovní zásoby	ČJ – výslovnosti, správná artikulace
Zpívá v jednohlase či dvojhlas	Při zpěvu rozliší jednohlas a dvojhlas – dle svých schopností zazpívá jednoduchý dvojhlas	Dvojhlas a vícehlas	OSV – seberegulace a sebeorganizace – moje role ve dvojici a ve skupině	
Zpívá v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině Rozlišuje lidovou a umělou píseň.	Intonace a vokální improvizace – durové a mollové tóniny		
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Umí napsat houslový klíč. Poznává dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít. Zná stupnici C dur (názvy not). Orientuje se v notovém záznamu jednoduché písně.	Orientace v notovém záznamu.		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní. Rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby.	Používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu. Doprovází zpěv jednoduchých písní na vybrané hudební nástroje opakováním jednoduchých motivů. Improvizuje vlastní rytmické doprovody k jednoduché písni.	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje, Orffovy nástroje. Rytmizace, melodizace, rytmické hry, hudební improvizace.		
Hudební nástroje	S pomocí obrazového materiálu rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí.	Hudební nástroje		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	Vnímá kvalitu tónů (délka, síla, barva, výška) Dokáže taktovat dvoudobý, třídobý takt. Umí ukázat pohyb melodie Vyjádří slovem, kresbou zážitek z poslechu.	Poslechové činnosti Kvalita tónů Taktování Melodie vzestupná, sestupná Interpretace hudby		VV – prožitek z hudby
Ztvárňuje hudbu pohybem		Hudebně pohybové činnosti	OSV – sociální rozvoj -	ČJ – lidové zvyky a

s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pohybově reaguje na hudbu. Zná několik hudebně pohybových her, tanečních her se zpěvem, jednoduché lidové tance Rozezná polku od valčíku.	Pohybové vyjádření hudby Hudebně pohybové hry, jednoduché tanečky Pohybový doprovod znějící hudby	komunikace OSV – kooperace – spolupráce ve dvojicích, ve skupině OSV – morální rozvoj	tradice
--	---	---	---	---------

Hudební výchova – 5. ročník

Výstup v RVP	Výstup v ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Dodržuje hlasovou hygienu. Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině. Reprodukuje tonický kvintakord C dur. Zpívá písně 2/4, 3/4, 4/4 taktu. Zazpívá jednoduchý dvojhlas.	Vokální činnosti Pěvecký a hudební projev, hlasová hygiena. Hudební rytmus. Dvojhlas a vícehlas	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání, kreativita, psychohygiena	ČJ – výslovnost, správná artikulace
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Umí napsat houslový klíč. Poznává dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít. Zná stupnici C – dur (názvy not). Rozlišuje a vyhledává v notovém záznamu notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a jim odpovídající polky, rozpozná repetici.	Grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu	OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice – spolupráce ve dvojicích, ve skupině - morální rozvoj – řešení problémů	M – zlomky – hodnoty not
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje		
Vytváří v rámci svých individuálních	Na nástroje Orffova instrumentáře hraje jednoduché předehry,	Rytmizace, melodizace, rytmické hry, hudební improvizace		

dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	mezihry, dohry. Doprovází zpěv jednoduchých písní na vybrané hudební nástroje opakováním jednoduchých motivů. Improvizuje vlastní rytmické doprovody k jednoduché písni.			
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Seznamuje se s hudební formou a, a – b (malá písňová forma), a – b – a (velká písňová forma). Vymenuje základní hudební výrazové prostředky a užívá je v praxi (rytmus, melodie, dynamika, barva). Rozpozná některé v proudu znějící hudby. Interpretuje své zážitky z poslechu hudby. Rozpozná některé hudební styly. Rozlišuje písně lyrické, hymnické a hudbu taneční. Rozlišuje umělou a lidovou píseň.	Poslechové činnosti Interpretace hudby – slovní vyjádření. Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika, barva). Hudební styly a žánry.		VV – vyjádření pocitů z poslechu hudby výtvarnými prostředky VL – tvůrci a původ státní hymny
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Provádí hudebně pohybovou činnost. Rozliší rytmus valčíku a polky. Zdokonaluje se ve formách pohybového vyjádření a tancích. Pohybově reaguje na hudbu. Rozvíjí si orientaci v prostoru a pamatuje si naučené hudebně pohybové hry, tance	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby. Hudebně pohybové hry, jednoduché tanečky, pantomima, poskočný krok, chůze v průpletu, chůze dvoudobá a třídobá. Pohybová improvizace	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	TV – cvičení s hudbou, chůze dvoudobá a třídobá, základní kroky lidových tanců, pohybová improvizace

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- *vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
- *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*
- *užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
- *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy*
- *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
- *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- *nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**, - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- **proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Výtvarná výchova 1.-3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji · záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé · vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání · sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty · zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí 	<p>pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</p> <p>fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků</p> <p>souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu</p> <p>kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku</p> <p>tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</p> <p>rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných</p>	

· ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	
---	--	--

Výtvarná výchova - 4. - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností · rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy · uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly · seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy · tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a 	<p>Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků</p> <p>výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, comics, fotografie)</p> <p>pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné</p>	

<p>neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> · samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) · hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných · hodnotí, zdůvodňuje a obhazuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření 	<p>kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění</p> <p>komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce</p> <p>účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu</p>	
---	---	--

Průřezová témata:

OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Kreativita

- Sociální rozvoj – Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Komunikace

Multikulturní výchova – Kulturní diference, Mezilidské vztahy

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – Vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy: Pč, Čj, M, Prv, Př, V1, Hv, Tv, I, Náb, Aj

Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

3. ročník

Základy algoritmizace (práce s robotickou hračkou)

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví postup pro subjekt, aby došel k cíli ➤ opraví chybný postup pro subjekt ➤ přečte postup pro subjekt a rozhodne, do jakého cíle dorazí ➤ přečte postup pro subjekt a rozhodne o jeho startovní pozici ➤ vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu ➤ hledá různé postupy vedoucí k cíli ➤ hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků ➤ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu ➤ rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy ➤ používá posloupnost příkazů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje symbolické zápisy postupů	
Konkretizované učivo <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní ovládání ➤ Hledání postupu k zadanému cíli ➤ Hledání nejkratší cesty ➤ Více cest vede k cíli ➤ Hledání koncového stavu ➤ Hledání počátečního stavu ➤ Čtení a psaní kódu ➤ Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi ➤ Přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu ➤ Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy ➤ Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků, ➤ Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů ➤ Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava	Zdroje https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ Základní ovládání počítače Výukový software: https://www.roboemil.com https://www.umimeinformatiku.cz/ [programování postavičky]
Výukové metody a organizační formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ používá krok zpět, zoom ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	
Konkretizované učivo <ul style="list-style-type: none"> ➤ Digitální zařízení ➤ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ➤ Ovládání myši ➤ Kreslení čar, vybarvování ➤ Používání ovladačů ➤ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ➤ Kreslení bitmapových obrázků ➤ Psaní slov na klávesnici ➤ Editace textu ➤ Ukládání práce do souboru ➤ Otevírání souborů ➤ Přehrávání zvuku ➤ Příkazy a program	Zdroje https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ , Počítačová bezpečnost a ochrana zařízení Zdraví uživatele PC Ergonomie Počítač a digitální zařízení Projekt I – Počítač a periférie QR kódy Výukový software: http://home.pf.jcu.cz/jop/ [ovládání počítače] https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole [Já a počítačový svět]
Výukové metody a organizační formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

4. ročník

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	
Konkretizované učivo <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití digitálních technologií v různých oborech ➤ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ➤ Počítačová data, práce se soubory ➤ Propojení technologií, internet ➤ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ➤ Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Zdroje https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ Využití technologie v různých oborech Propojení technologií a internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení Přihlášení Výukový software: http://home.pf.jcu.cz/jop/ [ovládání počítače] https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole [Já a počítačový svět]
Výukové metody a organizační formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	
Konkretizované učivo <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití značek, symbolů ➤ Piktogramy, emodži ➤ Kód ➤ Přenos na dálku, šifra ➤ Pixel, rastr, rozlišení ➤ Tvary, skládání obrazce	Zdroje https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ Piktogramy a emodži Kódy a šifry Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a organizační formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ➤ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➤ doplní posloupnost prvků ➤ umístí data správně do tabulky ➤ doplní prvky v tabulce ➤ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ➤ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky ➤ pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	
Konkretizované učivo <ul style="list-style-type: none"> ➤ Data, druhy dat ➤ Doplnění tabulky a datových řad ➤ Kritéria kontroly dat ➤ Řazení dat v tabulce ➤ Vizualizace dat v grafu ➤ Systém, struktura, prvky, vztahy	Zdroje Výukový software: MS Word, Excel, Sketch Up, TinkerCad
Výukové metody a organizační formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

<p>Tematický celek RVP Algoritmizace a programování</p>	
<p>Očekávané výstupy RVP Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládní postavy ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ vytvoří a použije nový blok ➤ upraví program pro obdobný problém ➤ ovládá postavu pomocí příkazů a vede ji k cíli ➤ vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu ➤ hledá vhodný postup za daných pravidel ➤ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu ➤ vyhledá a opraví chybu v postupu ➤ vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu ➤ používá posloupnost příkazů ➤ používá opakování příkazů ➤ používá podprogramy
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů 	
<p>Konkretizované učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Příkazy a jejich spojování ➤ Opakování příkazů ➤ Pohyb a razítkování ➤ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Kombinace procedur ➤ Relativní řízení postavy s otáčením ➤ Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy ➤ Programování kreslení geometrických útvarů ➤ Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy ➤ Řešení problémů programováním ➤ Využití digitálních technologií v různých oborech ➤ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ➤ Počítačová data, práce se soubory 	<p>Zdroje</p> <p>https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ Algoritmy</p> <p>https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly</p> <p>https://scratch.mit.edu/</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Propojení technologií, internet ➤ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ➤ Technické problémy a přístupy k jejich řešení ➤ Kreslení čar ➤ Pevný počet opakování ➤ Ladění, hledání chyb ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Změna vlastností postavy pomocí příkazu ➤ Náhodné hodnoty ➤ Čtení programů ➤ Programovací projekt 	
<p>Výukové metody a organizační formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment</p>	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu ➤ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat 	Očekávané výstupy ŠVP Žák: <ul style="list-style-type: none"> ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat ➤ popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví 	
Konkretizované učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Zdroje https://www.etaktik.cz/informatika-v-pohode-4-pracovni-ucebnice/ Počítačová grafika Projekt II – Malování Výukový software: Sketch Up, TinkerCad, Malování
Výukové metody a organizační formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj – Sebeorganizace, Psychohygiena, -sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (školní časopis, webové stránky školy, pozvánky na akce školy)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme svět a Evropu, Jsme Evropané („Evropský den jazyků, práce s internetem)

Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (projekty, vyhledávání informací, pozvánky, prezentace)

Mediální výchova - receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení,

- produktivních činností – Tvorba mediálního sdělení (školní časopis, www stránky školy – příspěvky), Práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy:

Prv, Př, Vl, Čj, Aj, Vv, Pč, M, Hv

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola v souladu s ustanoveními §51-53 školského zákona. Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků (i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s priznanými podpůrnými opatřeními) vymezuje Školní řád.

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení je vyjádřeno v jednotlivých vyučovacích předmětech klasifikací. Pouze v případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáků individuálně vzdělávaných je možné po dohodě s rodiči a schválení školskou radou hodnotit na vysvědčení pouze slovně nebo kombinací klasifikace + slovního hodnocení.

6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevaluace školy je zabezpečit kvalitu a efektivitu školního vzdělávacího programu.

Autoevaluace je prováděna v následujících krocích:

1. Definování oblastí činností důležitých pro školu
2. Stanovení očekávání v cílech školy
3. Vytipování efektivních kritérií a sledovaných jevů
4. Hodnocení evaluace
5. Stanovení úkolů a opatření

Oblasti sledovaných činností	Sledované jevy a využívané nástroje
1) Nabídka školy	<ul style="list-style-type: none"> • Naplňování cílů ŠVP ZV • Sledování zájmu veřejnosti o školu a image školy, media • Nabídka zájmových kroužků
2) Výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • Testy SCIO, KALIBRO, ... (3. ročník, 5. ročník) • Přehled klasifikace a hodnocení žáků
3) Průběh výuky	<ul style="list-style-type: none"> • Hospitační činnost • Sledování forem osvojování klíčových kompetencí • Ukázkové hodiny pro veřejnost • Systém osobního růstu v rámci DVPP
4) Individuální přístup	<ul style="list-style-type: none"> • Sledování a zajišťování individuální péče • Zapojování žáků do týmových činností • Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami • Péče o talentované žáky • Péče o žáky individuálně vzdělávané • Vyhodnocování úspěchů

5) Klima školy	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazníkové šetření (žáci, rodiče, učitelé) • Spolupráce s výchovným poradcem • Schránka důvěry • SWOT analýza (pedagogický sbor + zaměstnanci ostatní) • Preventivní činnost – zapojení a vyhodnocování projektů
6) Zdroje a podmínky	<p>Materiální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sledování čerpání rozpočtu • Plán materiálního zajištění – rozpočet od zřizovatele • Prověrky BOZP <p>Personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Složení pedagogického sboru v souladu s potřebami realizace ŠVP • Věkové složení • Délka praxe v organizaci • Kvalifikovanost zaměstnanců <p>Hygienické:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtvrtletní sledování dodržování legislativních norem
7) Vedení a řízení školy	<ul style="list-style-type: none"> • Strategické plánování • Informační systémy • Stanovení zodpovědnosti • Kultura školy • Personální situace

7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Choryně, okres Vsetín, příspěvkové organizace je Celoroční plán práce školy zpracovaný k datu zahájení nového školního roku.

Změny v ŠVP lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy, školní rady nebo při důležitých změnách po ukončení školního roku.

Přílohy:

1. Školní řád (+ klasifikační řád)
2. Minimální preventivní program
3. Plán EVVO
4. Celoroční plán práce školy
5. Dodatek č.1 (Dopravní výchova, Finanční gramotnost,
6. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí)
7. Standardy základního vzdělávání
8. Minimální výstupy – ŠVP 2022
9. Nepovinný předmět – náboženství, sborový zpěv
10. ŠVP plavecké školy
11. Organizační schéma školy